

ภูมิจิต

พระอาจารย์สงบ มนฺสฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราฟังเทศน์ครูบาอาจารย์มา แล้วบอกว่า “อย่างใดก็สักแต่ว่า อย่างใดก็สักแต่ว่า” พอมันฟัง
 คูแล้ว มันเหมือนกับมันไม่เชื่อ คำว่าสักแต่ว่านี้ะพระพุทธรูปเจ้าก็สอน

“เห็นให้สักแต่ว่าเห็น รู้ให้สักแต่ว่ารู้”

แต่คำสอนของท่าน สอนคนที่จิตมันสมคูลแล้ว จิตมันเป็นไป ก็ว่ามันเป็นไป มันถึงเวลา
 แล้วมันจะหลุดเลย

แต่เวลาถ้าเราทำแบบของเรานี้ะ ถ้ามันสักแต่ว่านี้ มันเข้ากิเลสไป หลวงตาถึงบอกว่า ต้อง
 จริงจัง ต้องจริงจัง แล้วสักแต่ว่า อย่างเช่นปัจจุบันนี้การสอนของเรา การสอนแบบครูบาอาจารย์นี้
 บอกกายกับจิตนี้ไม่ใช่อันเดียวกัน

กายกับจิตนี้ มนุษย์มีกายกับจิต มันบอกถึงข้อมูลข้อเท็จจริง มนุษย์เรานี้มีจริงๆ ส่วนผสม
 ของมนุษย์เรานี้ ตามศาสนาพุทธเรามีร่างกายกับจิตใจ แต่จริงๆ แล้วจิตใจกับร่างกายมันเป็นอัน
 เดียวกัน ในปัจจุบันนี้มันเป็นอันเดียวกัน มันอันเดียวกันเพราะอะไร? มันอันเดียวกันนี้เพราะจิต
 มันโดนขังไว้ละ จิตนี้โดนภพชาติขังไว้ จิตนี้ไม่ใช่เป็นอิสระหรอก จิตนี้โดนภพชาติขังไว้เพราะ
 อะไร

ถ้าภพชาติไม่ขังจิตไว้ละ เวลาเรานอนหลับไป เราฝันตายแล้ว พอเราฝันเรื่องต่างๆ จิตออก
 จากร่างไป แล้วอยู่ได้ใจคนตายแล้วฝัน ที่นี้พอตายแล้วฝัน นั่นนะหยุดไว้ชั่วคราว ฉะนั้นจิตกับ
 กายนี้เป็นอันเดียวกัน เป็นอันเดียวกันโดยสมมุติ โดยกิเลสมันทำให้เป็นอันเดียวกัน เราจะรับรู้ได้
 ตั้งแต่ถ้าจิตเราระลึกคืนะ

เราจะระลึกตั้งแต่เราเกิดจนกว่าปัจจุบันนี้ แล้วอนาคตเรายังไม่รู้แต่ตายเราจะรู้ นี่ใจจิตมัน โคนขงไว้เห็นใหม่ จิตมัน โคนขงไว้ในร่างกายเรา ถ้าอย่างนั้นกายกับจิตนี้ มนุษย์บอกมีกายกับใจ ใจไม่ใช่เรากายไม่ใช่เรา นี่มันเป็นไปได้ มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้

จิตนี้มีสถานะ เพราะมันเกิดแล้ว เกิดมาเป็นเราไง พอมาเกิดเป็นเรานี้ละ สถานะของเรา บุญกรรมมันพาเราเกิดมาแล้ว ถ้าบุญกรรมพาเราเกิดมาแล้ว มันก็คือเรา ถ้ามันคือเรา แต่ธรรมะที่รู้จริงพระพุทธเจ้าสอนไว้ นี่มันเป็นความจริง

เห็นใหม่อย่างที่พวกฤๅษีชีไพร เวลาเขาทำความสงบเขาเหาะเหินเดินฟ้าได้นี่เขาไปของเขาได้ เขาไปทั้งร่างกายก็ได้หรือถอดจิตไปก็ได้ เพราะจิตเขาทำความสงบเห็นใหม่ พอจิตเขาสงบขึ้น เห็นใหม่มันเป็นชาวลोकีย์ แต่เขาก็ไม่สามารถรู้ถึงจิตของเขา ไม่สามารถรู้สิ่งใดได้เลย เขาไม่สามารถรู้ได้แต่เขามีพลังงานเฉยๆ พลังงานมันเป็นสภาวะแบบนั้น

และถ้าบอกว่าสรรพสิ่งมันสักแต่ว่า สักแต่ว่ามันต้องให้คนมีพื้นฐานใจ เหมือนกับเราเป็นผู้ใหญ่แล้วเราจะเข้ากรุงเทพฯ เราจะบอกเลยว่าเราจะไปที่ไหนนี่ เราจะบอกสถานที่ถูกต้อง เราจะอธิบายกันได้ เราพูดกันรู้เรื่อง เราจะเข้ากรุงเทพฯ ไซ้ใหม่? จะไปที่ไหนล่ะจะไปสนามหลวง จะไปถนนสายอะไร? จะไปขึ้นรถสายอะไร? นี่เราพูดกันได้

แต่ถ้าเราพูดกับเด็กเด็กไม่รู้เรื่อง เด็กที่มันเล็กเกินไปมันไม่รู้ มันไม่เข้าใจหรอก จิตของพวกเขาเริ่มต้นมันเป็นอย่างนั้น เหมือนเด็กๆ นะ ไม่รู้เรื่องอะไรหรอก ไม่เข้าใจสิ่งใดๆ เลย แล้วพอเป็นสักแต่ว่านี้ เด็กมันจะไม่ศึกษาแผนที่เข้าสนามหลวง เด็กมันจะไปสนามหลวงไม่ถูกเลย เพราะมันสักแต่ว่าใจ

ทีนี้ถนนนี้ก็สักแต่ว่านะ สักแต่ว่าถนนไหน มันก็เข้าสนามหลวงได้นะ เด็กงตายเลย ถ้าบอกว่าสนามหลวงเราเข้าไปเห็นใหม่ เราเข้าเพชรเกษม เราจะเข้าปิ่นเกล้าหรือเปล้า เราจะเข้าปิ่นเกล้าเราจะไปสายไหน เราลงไปแล้วเราจะชนสนามหลวงใหม่ ถ้ามันชนแล้วนะนั่นมันเป็นความจริงอันหนึ่ง เวลาเราก้าวเดินเป็นความจริงอันหนึ่ง

นี่สักแต่ว่า สักแต่ว่ามันเป็นจิตต้องมีสถานะ มีความที่ว่าประสาเราต้องเป็นสมาธิก่อน ถ้ามีสมาธิแล้วมีหลักเกณฑ์แล้วนี้ ถ้ามันเห็นได้สักแต่ว่าเห็นนี่มันช่วงอบรม แต่ถ้าเริ่มต้นของเรานี้เรา

ต้องจริงจังจะสักแต่ว่าไม่ได้ ต้องจริง ต้องจัง ต้องขยัน ต้องหมั่นเพียร ต้องมีความเพียรชอบ ต้องมีความมุมานะ ต้องมีความอดสาหัส

คำสอนว่า “สักแต่ว่า” แต่ถ้าเป็นธรรมจะเป็นอย่างนั้นจริงๆ พระพุทธเจ้าก็สอน “ถ้าคนอื่นสอนผิดพระพุทธเจ้าก็ผิด” แต่กาลเทศะใด สอนตรงไหน ควรจะสอนควรจะเริ่มต้นอย่างไร? ควรทำตอนไหน?

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราเอาจริงเอาจังของเราจะ การกระทำของเราจะเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา เพราะเราทำไม่จริงไม่จังขึ้นมา แล้วพอทำไม่จริงไม่จังขึ้นมาก็เป็นในปัจจุบันนี้ด้วย ในปัจจุบันนี้ เราศึกษาธรรมกัน ทุกคนก็ศึกษาธรรมะกัน แล้วคนเข้ามาศึกษาธรรมะเห็นใหม่ โดยเอาปัญญาเข้ามาศึกษาธรรมะ มันก็เลยใช้ปัญญา โลกียปัญญา อย่างที่ว่าจิตมันไม่ถึง มันไม่เป็นไป

แต่เพราะด้วยความตรรกะ ด้วยความที่เราเข้าใจธรรมะนี้เราอธิบายธรรมะได้ชัดเจนมาก พอเราอธิบายธรรมะได้ชัดเจนมาก พอเราฟังเข้าไปแล้วมันทำให้เราเชื่อถือนะ

แต่ถ้ามันต้องคนรู้จริง ถ้าคนรู้จริงฟังมันเป็นไปได้ มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ ถ้ามันจะเป็นไปได้ละ มันมีที่ไปที่ไป สังเกตได้ไหมคนที่ภาวนาเป็น สังเกตครูบาอาจารย์ของเรา ที่เป็นครูบาอาจารย์เรา ท่านจะเก็บเล็กผสมน้อยนะ ท่านจะคอยตั้งสติ ท่านจะให้พวกเรานี้จริงจังนะ

แต่ถ้าพวกครูบาอาจารย์ที่ไม่เป็นที่ไม่จริงนี้ ท่านจะปล่อยไปตามเวรตามกรรม แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ที่จริงนะ มันเหมือนกับทางการแพทย์เลย การดำรงชีวิตของเรา ความเป็นอยู่ของเรา ถ้าเรามีเชื้อโรค โรคภัยไข้เจ็บเข้าถึงตัวเรา เราเจ็บไข้ได้ป่วยนะ นี่การภาวนาหัวใจมันสำคัญยิ่งกว่าร่างกายอีก ร่างกายนี้เห็นใหม่เชื้อโรคมันยังแก้ใจกันได้

แต่ถ้าหัวใจ ถ้ามันไปติดภาพ มันพอใจสิ่งใด อย่างพระเห็นใหม่ พระเรานี้เวลากรรมเก่า มันให้ผลนะ คูที่หลวงปู่มั่นท่านพูดว่า พระที่ทางมุเซอเห็นใหม่ ประเพณีมันแปลก มุเซอผู้หญิง เขาจะไม่ไปไหนนะ แล้วพระอยู่ที่นั่นไปเห็นเข้านี้ เขาเดินผ่านมา นี่เขาเดินผ่านมาเฉยๆ ตัวเองสร่งน้ำอยู่ เห็นแล้วช็อกเลย พอช็อกหัวใจนี้มันไหวมากเห็นใหม่ นี่ๆ เวลากรรมมันมา

นี่สักแต่ว่าได้ไหม? ก็บอกสักแต่ว่าสิ นี่หลวงปู่มันบอกไม่ได้เลยนะไม่ต้องบิณฑบาต ให้เดินจงกรมเต็มทีเลย สุดท้ายก็ไม่ไหวให้หนีไป คือให้ไปที่อื่น พอหนีไปที่อื่น สิ่งที่ไม่เคยเป็นชาวเขา เขาไม่เคยลงจากบ้านจากภูเขา เขาก็ลงไปพอดี ไปเจอกันข้างล่างเรียบริ่อย นี่มันไม่สักแต่ว่านะ ถ้าสักแต่ว่าปล่อยมันให้ได้สิ

นี่เวลากรรมมันให้ผลนะ มันให้ผลโดยที่เราไม่มีกำลังจะสู้มันได้เลย ฉะนั้นเราจะเริ่มจริงจังตั้งแต่ตอนนี้ เริ่มจริงจังตอนนี้แล้วทำของเราไป ดูอย่างร่างกายกับจิตใจนี้ ถ้าเวลาลมหายใจขาด ตอนนี้เห็นไหมคุณสิ อย่างเช่นเราหรือใครก็ได้ที่ทำความชั่วไว้มากๆ พวกเราจะคิดเลยว่าทำไมทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว แล้วคนมันชั่วขนาดนี้ ทำไมกรรมมันไม่ให้ผลมันสักที ก็นี่ไง ก็ลมหายใจนี่

สถานะนี้ ชีวิตนี้จิตกับกายยังเป็นปัจจุบัน ยังเป็นอันนี้อยู่ สถานะบุญเก่า คำว่าบุญเก่า คือเราเกิดมาเป็นมนุษย์นี้ กรรมพาเกิด บุญกรรมพาให้เราเกิด นี่ถ้าบุญเก่ากรรม ได้สถานะ เหมือนเรารับข้าราชการเลย ถ้าเราข้าราชการปีนี้ เราไม่มีความผิด เขาปลดเราไม่ได้หรอก นอกจากเราจะมี ความผิด เขาถึงปลดเราออกจากราชการ

ที่นี้เอ็งเกิดแล้ว เอ็งเป็นคนคนนี้แล้ว เอ็งเกิดมาได้เอ็งรับราชการได้ไง ข้าราชการคือเราสอบเข้าได้ นี่ก็เหมือนกัน เราเกิดโดยกรรม กรรมทำให้เราเกิดมาเป็นมนุษย์ ที่นี้เราทำชั่ว ข้าราชการที่มันคอร์รัปชัน ข้าราชการที่มันโกง ข้าราชการที่มันทำความเสียหายให้กับทางราชการ เยอะแยะเลย ทำไมมันไม่ลงโทษล่ะ เพราะยังไม่ถึงเวลา เพราะทางราชการเขายังจับผิดมันไม่ได้

นี่ก็เหมือนกันคนที่ทำความชั่วมากมาย เห็นไหม แต่ในเมื่อมันยังมีลมหายใจ แต่ถ้าลมหายใจขาดจิตออกจากร่าง พอจิตออกจากร่างไปนี่กรรมให้ผลแล้ว กรรมจะให้ผลตอนนั้น แต่ในปัจจุบันนี้กรรมมันก็ให้ผล แต่กรรมให้ผลคำว่าตายไปนี่เห็นไหม พอลมหายใจขาด

พอจิตออกจากร่างไปนี่ มันเป็นเหมือนวิทยาศาสตร์ มันเป็นเหมือนอากาศ มันเป็นเหมือนอุณหภูมิตัวมันเป็นไปตามข้อเท็จจริงนั้น เวลากรรมของเราเป็นข้อเท็จจริงนั้น เราคิดเล่นๆ ของเรานะ มันมหัศจรรย์มาก เราคิดเปลี่ยนจากวัฏฏะนี้สิ

โลกมนุษย์นี้เห็นใหม่ คนเกิดมาต้องหาอาหาร นี่พรหม เทวดา นรกอเวจี เขามีไรมีสวนใหม่ เขาต้องมีอาหารใหม่ อาหารของเขาเนรมันเป็นทิพย์ อาหารของเขาเนื่ออย่างเทวดา อินทร์ พรหมนี้เห็นใหม่ กินวิญญาณาหารมันเป็นทิพย์

คุณอย่างวิมานมันมีขึ้นมาก็มีแล้ว มันเป็นของมัน แต่เราเป็นมนุษย์เราต้องมีบ้านมีเรือน มีที่อาศัย เราต้องทำอะไรทำสวน เราต้องหาอาหารของเรา อาหารของเราเห็นใหม่ มันเป็นเพราะมีร่างกายเห็นใหม่มันมีจิตใจ นี่ร่างกายที่จิตใจมันแสวงหามันต้องการ มันต้องการของมัน ร่างกายต้องการอาหารด้วยจิตใจก็แสวงหาด้วยมันมีการกระทำของมันขึ้นมา แล้วเราคิดนะโลกนี้เป็นจุดเล็กๆ นะ

ภพมนุษย์นี้เป็นจุดเล็กๆ เป็นภพเล็ก เป็นภพๆ หนึ่ง แล้วเทวดา อินทร์ พรหม เขาจะมีมากมายกว่าเราขนาดไหน คือจิตวิญญาณที่เขากินอาหารของเขา ที่วิญญาณเป็นคำข้าว กวฬิงการาหาร อาหารเป็นคำข้าว

อาหารของเขาคือวิญญาณาหาร อาหารของเทวดา อาหารของพรหมคือผัสสาหาร นี่กวฬิงการาหาร คำข้าวกับสิ่งที่จิตที่มันหล่อเลี้ยงนี้ มันเป็นไปของมันในธรรมชาติ มันเป็นความมหัศจรรย์แล้วเรื่องของวิญญาณะ

ทีนี้พอเราเกิดเป็นมนุษย์นี้มันมีร่างกายกับจิตใจ ร่างกายนี้มันบีบคั้น บีบคั้นว่ามันต้องใช้อาหารมันต้องใช้ปัจจัยเครื่องอาศัย บางคนนะเวลาทุกข์เวลายากเสียใจน้อยใจ จนทำลายตัวเองทำลายตัวเองเพราะอะไร? เพราะมันเสียใจน้อยใจที่ว่า เราหาสิ่งที่เป็นปัจจัยเครื่องอาศัยเราไม่สมบูรณ์

แต่ถ้าหัวใจมันมีหลักมีเกณฑ์นะ ถ้าหัวใจมีหลักมีเกณฑ์มันมีสติของมันเรื่องนี้เป็นเรื่องไร้สาระมากเลย เรื่องไร้สาระเพราะอะไรเพราะจิตใจของเราสำคัญมากกว่า จิตใจของเรา ถ้าจิตใจของเรามันมีปัญหาที่มันหาทางออกได้ นี่เรื่องอาหารปัจจัยเครื่องอาศัยใจ มันหาทางออกได้ ถ้ามันหาทางออกได้อย่างนั้นเห็นใหม่

ทางออกนี้มันมาจากปัญญา มาจากสติ มาจากอำนาจวาสนา ถ้าอำนาจวาสนามันหยุดมันยังคิดเห็นใหม่ สติเห็นใหม่ หลวงตาท่านสอนประจำ สตินี้ละ คุณิเวลาดัดตนหาความทะยานอยากมานี้ ยิ่งกว่าสีนามินะ คลื่นสั้นฝั่ง คลื่นมันซัดไปหมดเลย สตินี้กันไว้หมดเลย สติยับยั้งไว้หมดเลย

ทีนี้ถ้าเรามีสติสัมปชัญญะ เราตั้งสติของเรา ชีวิตของเรา เราจะแสวงหาสิ่งใด คุณิคุณอย่างพระพุทธศาสนาเรา เช่นปัจจุบันนี้ใครมาอยู่วัดเราเลี้ยงได้หมดคนะ เรื่องปัจจัยเครื่องอาศัยเราหาได้หมดเลย แต่เวลาคนมาอยู่วัดแล้วนี่ เวลาปัจจัยเครื่องอาศัย จิตใจมันคิดออกทางอื่น เอาจิตใจไม่อยู่ สติมันไม่อยู่ไง สติหรือปัญญามันควบคุมตัวเองไม่ได้

ถ้าสติปัญญามันควบคุมตัวเองได้นะ ปัจจัยเครื่องอาศัยแค่นี้ ทำไมเรายังผ่อนอาหารเลย เรายังผ่อนอาหารเลย ปัจจัยเรายังไม่ใช้มันเลย ถ้าไม่ใช้มันควบคุมใจได้ เราจะบอกว่าสติปัญญานี้มันมีคุณค่ามาก คุณค่าของมันนี่มันจะยับยั้งใจเรา มันจะควบคุมใจเรา ถ้าควบคุมใจเรานะ มันจะไม่อยู่ในอำนาจของกิเลส อำนาจที่มันต้องดิ้นรนของมันไป นี่เราอยู่ได้แล้ว นี่เห็นไหม

ถ้าสติมันดีขึ้นมา ทำสมาธิขึ้นมาได้ ถ้าจิตมันมีหลักมีเกณฑ์นะ หลวงตาท่านสอนประจำ “ถ้าใครทำสมาธิได้นะพออยู่พอกินไง” คำว่าพออยู่พอกินนะ ความสุขนะ ความสุขที่เงินทองข้าวของทุกอย่างหาซื้อไม่ได้ เราสัมผัสได้ด้วยจิตของเรา

ถ้าความสุขอย่างนั้นเราถึงพูดถึงผู้ที่เขาภาวนากันที่เขาสอนกันว่าสมาธิไม่มีความจำเป็น หรือว่าศีลสมาธิไม่จำเป็นใช้ปัญญาไปเลยนี่ เขาไม่เคยสัมผัสสมาธิเลยนะ ถ้าเขาเคยสัมผัสสมาธินะ เพราะพอตัวสมาธิตัวจิตมันสงบนี้แล้วปัญญามันก้าวเดินออกไปนี่มันมีความต่างมาก เราอธิบายบ่อยมากเลยว่า

“โลกียปัญญากับโลกุตระปัญญา”

โลกียปัญญานี้ทุกคนเคยสัมผัส ทุกคนมีอยู่ในตัวเราเองอยู่แล้ว เราไปตริกในธรรมชาติไหนนะเราทิ้งเองไง เวลาเราซาบซึ้งนี้ เราทิ้งมากเลยนะ เราทิ้งความเห็นของเรา โอ้โฮๆ แล้วว่านี่เป็นธรรมชาติ เหมือน สามล้อถูกหวย สามล้อมันจีสามล้อนี้ละ หาอยู่หากินก็ทุกข์ยากของเขาใช่ไหม? แต่พอมันถูกหวยขึ้นมาที่ค่ามันต่างไง สามล้อถูกหวย หมายถึงว่ามันได้เงินมาเป็นก้อนที่ว่ามันเป็นคราวเดียวนี่มันก็ตื่นเต้น

จิตของเราเนี่ย เวลาเราไปสัมผัส เวลาจิตเราพิจารณาไปเห็นใหม่ เราพิจารณาของเราไปมัน ซาบซึ้ง เหมือนสามล้อถูกหวย มันไม่เป็นความจริงหรือ ถ้าเป็นความจริง ถ้าจิตมันสงบนะ มึงดูสิ เราจะมีฐานะขึ้นมาอย่างไร? เราต้องทำธุรกิจของเรา เราต้องมีสติปัญญาของเรา แล้วถ้ามันเป็น ขึ้นมามันต่างกับ สามล้อถูกหวย คำว่า สามล้อถูกหวยเนี่ย มันได้รางวัลมา

แต่วิปัสสนาญาณของเราเนี่ยมันจะถูกหวยได้ใหม่ มันจะลอยมาเองได้ใหม่ มันเป็นไปไม่ได้ แล้วถ้ามันเป็นไปไม่ได้เนี่ย อย่างนี้เราทำธุรกิจของเราเราทำหน้าที่การงานของเราเนี่ยถ้ามันไม่เป็น ความจริงเราจะทำธุรกิจได้อย่างไร? เราจะได้ผลส่วนต่างของผลกำไรขาดทุนมาเป็นของเราได้ อย่งไรมันเป็นไปไม่ได้เหมือนกัน

แต่ถ้าทำแล้วมันเป็นไปได้ มันได้ผลมาเห็นใหม่ การได้ผลมามันถึงไม่เหมือน ๓ ล้อถูก หวย เราถึงบอกผู้ที่สอนในปัจจุบันเนี่ย สอนโดยที่ว่าจิตนี้เข้าไม่ถึง จิตนี้ไม่เป็นจริง แม้แต่สมาธิ ยังรับรู้สมาธิเป็นจริงไม่เป็นจริงไม่ได้เลย

ถ้าเป็นจริงมันเป็นจริงได้นะจะไม่พูดกันแบบนั้นเลย จะบอกว่าไม่มีความจำเป็นนี้เป็นไป ไม่ได้ มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้เลย นี่แต่เขาก็พูดของเขา แล้วเขาว่าของเขา วันนี้น่าก็พูดเห็นใหม่ พวกเขานี้สำเร็จกันมหาศาลเลย เขามั่นใจของเขาเนี่ย ไอ้เรานี้สังเวชมากๆ เลย

ดูสิดูในวงปฏิบัติเรานี้ เราทำเกือบเป็นเกือบตาย เราจะมีมรรคผลกันสักกี่คน มันจะมีสักกี่ คน แต่มีได้ คำว่ามีได้ยอมรับว่ามีได้ แต่มันเป็นอริยทรัพย์ มันเป็นทรัพย์ที่มีประโยชน์มาก มันเป็น ทรัพย์ที่ว่าเหมือนที่มาเห็นใหม่ อย่างเช่นเรานี้ เราเป็นชาวสวน เราอยากทำสวน แล้วเราไม่มีพันธุ์ พืชเลยเนี่ย เรามีแต่ที่ดิน เรามีแต่น้ำเราก็พรวนดินทุกวัน แล้วเราจะเอาเมล็ดพันธุ์ที่ไหนไปทำสวน ผัก เพราะเราไม่มี จะย้อนกลับมาที่จิต

ถ้าจิตของเราเนี่ยเราไม่ได้สร้างของเรามา เราไม่ได้ทำของเรามา มันก็เหมือนกับเราไม่มีเมล็ด พันธ์พืช เราขยันหมั่นเพียร ไซ้เราขยันหมั่นเพียร แต่มันจะเดินต่อไปได้อย่างไร? ถ้าเดินต่อไปไม่ได้ เห็นใหม่ เราถึงต้องพยายามตรงนี้ ถ้ายังเดินต่อไปไม่ได้ เราสร้างของเราขึ้นมาแล้วเนี่ย เราต้องน้อม ไปๆ คือเราน้อมไปให้เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม

ถ้ามันนุ่มไปได้ นะ เราจะบอกว่ามันไม่มีเราก็พยายามแสวงหาไง ถ้ามันไม่มีนะ แต่ถ้ามันไม่มีนี่ เราต้องลงทุนลงแรงมากกว่าคนอื่น แต่คนที่เขามีของเขานี้มันก็เหมือนใครคนใดคนหนึ่ง อย่างเรานี้รับมรดกตกทอดมานี้ โอ้โฮ พ่อแม่ให้หมดเลย ทั้งที่ดินนะ ทั้งเมล็ดพันธุ์พืชนะ ทั้งปุ๋ยทุกอย่างพร้อมเลย อ้าว ถ้าเขาทำมาอย่างนั้นเขาปฏิบัติแล้วเขาได้ผลอย่างนั้นก็สาธุการเห็นดีเห็นงามไปด้วยเพราะว่าเขาสร้างของเขามา

แต่ถ้าของเรานี้เรามันจะทุกข์จะยากนี้มันสำคัญตรงนี้ด้วยนะ สำคัญที่ว่าของเรา เราสุขเราทุกข์ของเรา มีครูบาอาจารย์ท่านจะแนะนำสั่งสอนอย่างไร มันก็เป็นคำสอนของครูบาอาจารย์ เราฟังแล้วนะ เราเอามาคัดเลือกของเราจริงหรือไม่จริง

แต่ที่เราพูดอยู่นี้ เราฟังด้วยเซ็นส์ของเรา เราว่าอะไรที่มันไม่ถูกต้อง เราก็จะบอกว่าไม่จริงๆ ที่นี้คำว่าไม่จริงมันไปขัดแย้ง เวลาเราบอกหลวงตานะหลวงตาท่านจะบอก เวลาคนไปถามปัญหาท่าน “ท่านบอกเรื่องของเขาเรื่องของเรา” ท่านจะพูดอย่างนี้บ่อยว่า “เรื่องของเขา” คือท่านจะไม่ชี้ถูกชี้ผิด จะให้ใช้ปัญญาของเราตัวเอง แต่คุณพินิจท่าน ท่านรู้ท่านไม่ค่อยชี้

แต่เราแปลกเราสงสัย สงสารคนหลงผิด คนที่เสียเวลา เราสงสารคนนั้นมาก ฉะนั้น ถ้ามันหลงผิดหรือว่ามันเสียเวลาไปนี้ เราเสนอแนวทางนี้ เราถึงบอกเลยเห็นไหม เขาจะบอกว่า เขาจะกำหนดอย่างไรก็แล้วแต่นั้นมันเป็นความเห็นของเขา

แต่ถ้าเป็นของครูบาอาจารย์เราเห็นไหม อย่างเช่นปัจจุบันนี้ หลวงปู่มั่นท่านสอนพุทธโศกอยู่แล้ว ถ้าพุทธโศกไม่ได้ก็ปัญญาอบรมสมาธิ อย่างเช่นตอนเช้ามาถาม เขาจะถามเลยว่า

ปัญญาอบรมสมาธิกับจิต ที่เป็นสัมมากับมิจฉาต่างกันอย่างไร?

นี่มันต่างกันอย่างไร? มันต่างกันโดยที่เป้าหมายมันต่างกัน เราอยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะ หลวงปู่เจี๊ยะกับหลวงตาหรือครูบาอาจารย์รุ่นใหญ่ที่ท่านอยู่ในสังคมมาก่อน ท่านฟังมา พวกนามรูปนี้มันเหมือนจิต หลวงปู่เจี๊ยะจะพูดประจำเลย บอกว่า

จิตนี้ไปไม่รอด ไปไม่รอด เป็นไปไม่ได้ ครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงนี้ ท่านจะบอกว่าไปไม่ได้ แต่เดิมเราก็ไม่เข้าใจตรงนี้ เราก็คิดว่าการจิตคือการพิจารณา เพราะของเราเป็นการพิจารณาเป็น

การใคร่ครวญไม่ใช่การเพ่งดู เราก็บอกว่าจิตนี้ถูก จิตนี้ถูก เรานี้เดียวกับหลวงปู่เจี๊ยะมาเยอะมาก

แล้วพอเราออกมาสังคมนีเราถึงมาเข้าใจใจ อ้อ การดูจิตของเขา จิตคือมันเพ่งมันดูเฉยๆ แต่ถ้าการพิจารณาจิต เพราะเราพิจารณาจิต มันก็ย้อนกลับไปทีหลวงตาท่านบอกว่า “ปัญญาอบรมสมาธิ” ถ้าปัญญาอบรมสมาธินี้กับจิตมันต่างกัน มันต่างกันตรงนี้ต่างกันตรงที่เริ่มต้น คนที่ดูนี้ดูเพ่ง เราดูเฉยๆ เห็นไหม

คำสอนเขาว่าให้ดูอย่างค่ออย่างถ่วงคือดูให้มันเป็นไปเองใจ ก็เหมือนเราดูอะไรได้ ให้มันเป็นไป แต่ถ้าเป็นการพิจารณานี้มันใช้อะไรดู เราดูแล เรารักษาเราดูแลมัน เห็นไหมเราดูแลด้วยสติด้วยปัญญานี้คือการพิจารณาเห็นไหม

แต่การดูเฉยๆ ใหม่ๆ เลยเขาพูดชัดเจนมาก ห้ามคิดเลย แล้วพอนานไปๆ เห็นไหม คนที่มีประสบการณ์ พอประสบการณ์มันเกิดขึ้นมานี้ มันก็จะเริ่มบ้ายเบียงแล้ว แต่เดิมไม่ใช่เลยคำสอนแรกๆ เลย แหมเรานี้แหละหุติมาก แล้วจำแม่น ใหม่ๆ นี้ดูเฉยๆ แล้วพอดูเฉยๆ มันเป็นไปไม่ได้ ดูเฉยๆ ก็ไม่ถูกแล้วทำต่อไปก็ไม่ถูก ไม่ถูกเพราะอะไรรู้ไหม? ไม่ถูกเพราะคนสอนไม่รู้ ถ้าคนสอนไม่รู้ก็เหมือนเรานี้ เราคิดล้าล้าล้าล้าไปด้วยกัน เราก็ล้าทางไปแล้วเราก็สอนไป แล้วเราก็ล้าทางไปด้วยกัน มันเป็นไปไม่ได้หรอก

แต่ถ้าเป็นปัญญาอบรมสมาธิเราเข้าใจเราสู้ เราสู้ว่าเราจะทำความสงบ เราสู้ว่าเราจะทำสมาธิ เราสู้ว่าเราทำนี้ไม่ใช่วิปัสสนา มันไม่ข้ามขั้นตอนเห็นไหม เริ่มต้นถูกต้อง เราเข้าใจเราสู้ว่าเราจะทำความสงบของใจโดยใช้ปัญญาไล่เข้ามา ใช้ปัญญานี้พิจารณาความคิด เอาความคิดใช้ความคิดนี้เห็นไหม มันไล่เข้าไป ไล่เข้าไป คำว่าไล่เข้าไปนะ มันทันกันใจตามรู้ตามเห็น

เช่น เราคิดเรื่องสิ่งใดก็แล้วแต่ เราคิดหรือทำสิ่งใดก็แล้วแต่ ที่มันคิดพลาดไป แล้วเรามาระลึกได้แล้วเราเสียใจตามรู้ตามเห็น ความคิดที่มันเคยคิดไป มันเคยทำสิ่งใดไปแล้ว เราไม่ทันมัน มันพลั้งเผลอทำไปแล้วแต่เราเสียใจทีหลัง

เราเห็นเสียใจทีหลังว่าสิ่งนี้เราไม่อย่ากทำ ไม่ควรทำเห็นไหม ตามรู้ตามเห็น ใหม่ๆ จะเป็นอย่างนี้เพราะความคิดเป็นเรา กิเลสเป็นเรา มันจะเร็วมาก แล้วพอเราตั้งสติ สติเราตั้ง สติเรา

พยายามแสวงหา ธรรมชาติพยายามแสวงหามา มันไม่ทันความคิดเราหรอก แต่เพราะความขยันหมั่นเพียร ความวิริยะอุตสาหะ มันจะตามไปๆ ตามจนแบบว่าเหมือนกับเราเดินไป เกมมันหนีไป ความคิดมันจะเร็วมากมันจะตามไป

พอตามไปๆ ตามจนเห็นร่องรอยกัน จนเห็นเหมือนกับว่าเห็นผลที่เกิดจากการกระทำของเราเห็นไหม ตามรู้ตามเห็น ฝึกฝนขยันหมั่นเพียร รู้เท่ารู้ทัน ตามรู้ตามเห็น รู้เท่ารู้ทัน รู้แจ้งแทงตลอด นี่ปัญญาที่เราฝึกเรียกว่า “ปัญญาอบรมสมมติ” มันมีปัญญาดังนี้ มันมีสติตัวนี้แล้วมันจะตามรู้ตามเห็น

เวลาเราคิดเห็นใหม่ เคนจกรรมนี้ ถ้าเราทันปั๊บ มันจะหยุด ถ้าเราไม่ทัน เราไล่ไป แล้วก็กลับมาคิดละ คิดตามรู้ตามเห็นไงว่า ตอนเช้าทำผิดอย่างนั้น ตอนนี่ทำผิดอย่างนี้ มันก็จะเสียใจ เสียใจทำไมเราคิดได้ตั้งแต่ตอนเช้า ตอนเช้ามาคิดได้ตอนเพล ๔-๕ ชั่วโมง ๔-๕ ชั่วโมงผ่านไป แล้วเราถึงทันความคิดเรา

ทีนี้เราก็ฝึกให้มันเร็วขึ้นๆ เห็นใหม่ เร็วขึ้นนี่ปัญญามันไล่ไป สติมันตามทัน ถ้าตามทันเหนื่อยมาก เหนื่อยขนาดไหน เราหยุดบ้าง เราพักใช้พุทธโฆษาบ้าง หยุดบ้าง เหนื่อยบ้างแล้วตามไป ตามจนมันหยุดได้หมด มันหยุดได้หมดนะ พอหยุดมันจะรู้เลย หยุด เดี่ยวก็คิดอีก หยุด เดี่ยวก็คิดอีก เพราะมันเร็วมาก ตามไปๆ รักษาจนมันตั้งมั่นได้

นี่ปัญญาอบรมสมมติ ผลของมันเห็นใหม่เป็นปัญญาอบรมสมมติ คุณลักษณะเช่นเรานี้ เราตริกรเรื่องธรรมะ ตริกรเรื่องอะไรก็ได้ แล้วปัญญามันไล่ตามไป พอมันขบปัญหานี้แตก ปล่อยวางหมดเลย โลงหมดเลย นี่เขาบอกว่าเขาได้ธรรมกันแล้ว แต่ของเรายังไม่ได้อะไรเลย เพราะตรงนี้มันจะหาจุด หาที่ตั้งหาจิตที่ตั้งมั่น หาเอกกถารมณฺห์ หาพหุชาติหาที่เกิดของความคิด

ถ้าเราไม่รู้จักที่เกิดของความคิด เราจะไปทำลายมันได้อย่างไร? เพราะความคิดเป็นเงาความคิดเกิดจากจิต ถ้าเราหาที่เกิดจากความคิดที่จิตไม่ได้ เราจะไปทำลายได้อย่างไร? เหมือนเช่นเราจะดับไฟนี้ เราหาสวิตช์ไม่เจอเราดับไฟได้ไหม? ถ้าหาสวิตช์ไม่เจอดับไฟไม่ได้หรอก เราจะดับไฟเราจะต้องรู้ว่าสวิตช์อยู่ที่ไหนแล้วกดสวิตช์ไฟก็ดับ

ถ้าเราจะทันความคิดเราต้องหาจิตให้เจอ ถ้าเราควบคุมจิตได้ความคิดสบายมาก ความคิดเกิดจากจิต นี่ไงปัญญาอบรมสมาธิ ถ้าทำอย่างนี้ปัญญาอบรมสมาธิ ถ้าดูเฉยๆ เห็นไหม เราเพิ่งสิเราบอกให้ไฟดับแล้วก็เพิ่งที่ดวงไฟ ไฟดับไหม? ดับ ถ้าเกิดไฟมันไม่พอ (หัวเราะ) ถ้าไฟมันไม่พอแล้วมันจะดับได้

นี่ก็เหมือนกัน เราดูที่ความคิด ความคิดดับไหม? ดับนะ เพราะความคิดของเรานี้ มันไม่ใช่ตัวมันเอง ความคิดนี้ถ้าไม่มีจิตรับรู้ก็คิดไม่ได้ อย่างเช่น เราเห็นภาพสิ่งใดก็แล้วแต่ แต่จิตเราไม่รับรู้ก็เห็นสักแต่ได้เห็น เราเคยมองเห็นภาพแล้วเราไม่รู้จัก เราไม่รู้เรื่องภาพนั้น เราเคยเป็นใหม่เป็นบ่อยๆ เลย

เราดูภาพอะไรก็แล้วแต่ หรือเราฟังเสียงนี้ เราฟังเสียงอยู่แต่เราคุยเรื่องอื่น เสียงเราก็ได้ยินนะ แต่เราก็ไม่พูดอะไรหรอก นี่ความคิดจากจิต ที่นี่ความคิดเกิดจากจิต ความที่เป็นความคิดเห็นใหม่ มันดับเองได้ ความคิดมันดับเองได้อยู่แล้ว ที่นี้ถ้ามันดับเองได้ มันก็เกิดดับ

แต่การเกิดดับนี้มันมาจากจิตมันไม่ได้เกิดจากความคิดเอง ความคิดเองมันเกิดเองไม่ได้ ความคิดมันเกิดจากพลังงานเกิดจากจิต แล้วเราไปดูที่ความคิดความคิดมันเกิด ความคิดธรรมดา มันก็ดับเองได้อยู่แล้ว แล้วพอมันดับขึ้นมา นี่แล้วเอ็งเข้าถึงสมาธิไหม?

ตอนเช้าเราพูดคำนี้ออกไปเขายังบอกว่า เขาก็สอนอยู่ เมื่อก่อนไม่พูดอย่างนี้ เขาเรียกว่าอะไรนะ ของเขาเรียกว่า จริตทวิภูกับจิตตันทนา (ของเขานะ เขาว่า) ของเขาเขาคุยใหญ่ ยิ่งฟังยิ่งงง แต่ก็ฟัง เพราะอะไรเพราะเขาต้องการ เราสงสารคนนี่ คือคนนี่เขาเป็นนักปฏิบัติ แล้วคนคงจะเยอะคงจะไปด้วยกันใช่ไหม แล้วเขาคิดว่าถูก-ผิด ทุกคนก็กลัวตัวเองผิด

๑. กลัวตัวเองผิด แต่เสียงส่วนใหญ่เขาทำกัน แล้วเขาเห็นว่าจากทางโน้น เขาทำคนเดียวเขากลัวเขาผิด ทั้งๆ ที่เสียงส่วนใหญ่ผิด

ประชาธิปไตย เสียงส่วนใหญ่มันยก ยกเอาแต่เห็นแก่ตัวมัน ให้อะไรจะยกเป็นธรรมแต่เรามีชื่อเสียง เรายกที่ไรก็แพ้ทุกที

ทีนี้เสียงที่เป็นธรรมมันแพ้วทำอย่างไร? นี่ถ้าจิตอย่างนี้มันละล้าละลัง ใจจะไปทางส่วนใหญ่หรือก็ผิด มหาเราหรือ เราก็มารู้ว่าเราถูกแต่ทำไมมีอยู่คนเดียว(หัวเราะ) เอ๊ะ ทำไมมีอยู่คนเดียว มีอยู่คนเดียวนะ ถึงจะน้อยแต่ถ้ามันจริงนะ คิมีก่ากว่าของที่ไม่จริงมากมาย เพียงแต่ว่าเรานี้พิสูจน์ได้ คนๆ นั้นพิสูจน์ได้

แล้วเขาบอกว่าทุกคนจะเถียงอย่างนี้ เวลาไปหาเขาแล้วนี่ เขาจะรู้วาระจิตหมดเลย จิตจะส่งออกอย่างไร เราบอกว่าเราไม่เชื่อหรอก เพราะธรรมชาติของจิต ชาติรู้นี้พลังงานความร้อนมันจะคลายตัวตลอด จิตนี้ พลังงานไม่คลายตัวออกมาเราคิดไม่ได้ เราคิดนี้เพราะพลังงานมันคลายตัวออกมา แล้วพลังงานคลายตัวออกมามีพลังงานอันไหนที่ความร้อนไม่คลายตัวออกมา

จะนั่นกูชี้ดวงไหนก็คิดทุกดวง ถ้าเราเข้าใจถึงตัวพลังงานถึงตัวจิตนี้ ถ้าตัวพลังงานมันเป็นธรรมชาติมันเป็นอย่างนี้ แล้วพลังงานอันไหนไม่คิด ไม่มีหรอก นี่พลังงานตัวจิตมันคิดอยู่แล้วนะ ชี้ไปที่คนก็ถูกหมด แล้วทุกคนไปทิ้งไป พอไปทิ้งเข้ามันเลย ของอย่างนี้ เราดูว่ามันหายมากนะ คือมันแบบว่ามันของเด็กเล่นเกินไป

ถ้าของจริงนะมันต้องหยุดได้ มันต้องทำใจได้ มันต้องพาชี้ให้ถึงที่เราจะออกจากกิเลสได้ นี่เป็นสัมมา สัมมาก็ผิดตั้งแต่เริ่มต้นเริ่มต้นที่ว่าตั้งเป้าผิด พอตั้งเป้าผิด ตอนนี้อยู่ที่เรามันจะแก้ไขหรือมันจะทำให้ถูกต้องมันก็ทำไม่ได้ เพราะมันมีหลักฐานไปแล้วเหมือนตัวเองสร้างเหตุการณ์ขึ้นมาแล้วติดกับในเหตุการณ์ของตัวเองหนึ่ง อันนี้เป็นเหตุผลที่ ๑ นะ

เหตุผลที่ ๒ มันแก้ไขไม่ได้เพราะไม่รู้จริง ไม่รู้จริงไม่รู้จุดเริ่มต้นผิดตรงไหนถูกตรงไหนเลยแก้ไขไม่ถูกแก้ไขไม่ถูกหรือเพราะตัวเองนี้ไม่รู้จริงแก้ไขไม่ถูก แต่คนที่รู้จริงนะเห็นหมดเลย เห็นหมดเลยว่าการแก้ไขอย่างไรควรทำอย่างไร ควรแก้ไขอย่างไรถ้าควรแก้ไข แก้ก็พอทริ

แก้คือปัญญาอบรมสมาธิแก้ก็ต้องกลับมาที่ฐานให้ได้ แล้วพอกลับมาที่ฐานแล้วนี่พอถึงศีล สมาธิ ปัญญา ถ้ากลับมาที่สมาธิ กลับมาที่ฐานเป็นสมาธิแล้วต้องให้มันเกิดปัญญาโดยโลกุตรปัญญา ถ้าเกิดโลกุตรปัญญาทำถูกต้องนั่นคือเข้าหลักอริยมรรค ทางแก้คือเดินให้เข้าถึงมรรคญาณที่ถูกต้อง นี่คือทางแก้

ถ้าไปแก้อย่างที่เขาแก้อยู่นี้วัวพันหลักนะ ไม่มีทาง เราเอาเวลาพิสูจน์เลย เป็นไปไม่ได้ ไม่มีทาง มีทางนะถ้าจะแก่นะ กลับมาที่ สีล สมาธิ ปัญญา แก่ได้ ถ้าไม่กลับมาที่นี้แก่นไม่ได้ แก่ไม่ได้หรอก

นี่ที่มันเป็นอยู่นี้เพราะตัวเองแบบว่าไม่รู้จริงไง มันไม่รู้จริงมันก็จะไปพันหลักไปอย่างนี้ ถ้าเป็นวัวพันหลักไปแล้ว มันก็จะอยู่ที่เวรที่กรรมนะ เวรกรรมของคน ความเป็นสัมมา ที่นี้คำว่าสัมมานี้ ประสาเราเริ่มต้น เรบอกว้าสักแต่ว่าเราก็ไม่เห็นด้วย แล้วที่เราพูดเราก็บอกว้านี้สัมมาทัญญู มิจฉาทัญญู นี่เราอธิบายให้เห็นชัดเจน

แต่เวลาโยมมาให้เราอธิบายต่อหน้านี้ เราอธิบายไม่ได้ อธิบายไม่ได้เพราะอะไร? เพราะเขาไม่มีตุ๊กตา เขาไม่รู้ว่าเขาถูกหรือผิดอย่างไร? อย่างเช่น เรานี้นะ โยมนี้นะกินอาหาร พออาหารเข้าปากไปนี่มันร้อนนะ เราก็คายออก แต่ถ้าเราไม่เคยกินอาหารเลย ร้อนเขาก็จะไม่รู้ว่าร้อน นี่ไง ถ้าเขาไม่ได้ทำเลย เขายังไม่เริ่มต้นเลยแล้วเราจะชี้สัมมาและมิจฉาตรงไหน แต่ที่เขาทำอยู่อย่างนั้น มันมิจฉาอยู่แล้ว

นี่ถ้าสัมมา สัมมาก็ต้องตั้งสติ สติเริ่มต้นถ้ามีสัมมาตั้งสติ แล้วถ้าตั้งสติแล้ว ถ้ามันเกิดตามความเป็นจริงแล้ว ต้องปล่อยให้มันเกิดตามความเป็นจริง แล้วตั้งสติไป แต่ถ้าเราเป็นมิจฉาทัญญูเราตั้งสติ แล้วพอมันเกิดเหตุการณ์อย่างใด เพราะเราเป็นมิจฉาทัญญู

เราถึงจะบอกว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นผิด ทั้งๆ ที่มันเกิดตามข้อเท็จจริงนะ อย่างเช่นเรากำหนดอะไรก็แล้วแต่ ใครจะกำหนดสัมมาอรหัง กำหนดคนามรูป กำหนดพุทโธ กำหนดอะไรก็แล้วแต่ ถ้าจิตมันมีนิสัยมันจะเห็นนิมิตของมัน

ฉะนั้นพอเห็นนิมิตแล้วทางนามรูปนี้ เขาบอกว่า เห็นนิมิตนี้ผิดหมดเพราะจิตมันตกไปอยู่สมณะ แล้วมันจะเห็นนิมิต เขาเรียกว่าผิดหมด ทั้งๆ ที่มันเป็นข้อเท็จจริง ข้อเท็จจริงตรงไหน? ข้อเท็จจริงเพราะจิตดวงนั้นมันมีข้อมูลอย่างนั้น มันสร้างเวรสร้างกรรมมาอย่างนั้น จิตดวงนั้นจริตเขาเป็นอย่างนั้น ถ้าจริตเป็นอย่างนั้น มันจะเห็นของมันต้องแก้ไขตามนั้นไง

นี่ไงเราจะบอกว่า ถ้าเป็นมิจฉาทัญญู ถ้าเราไม่รู้จริงแต่เราไปยึดกรอบไว้ไง ไปยึดกรอบว่านิมิตผิด การเห็นผิด ถ้าการเห็นนี้มันเป็นสมณะ ต้องให้จิตสงบแล้วพิจารณากายอย่างเดียว การ

พิจารณากายของเขา ใช้ปัญญาของเขา ปัญญาของเขาคือสัญญา ไม่เห็นนิมิตเขาใช้สัญญาของเขา ไม่เห็นนิมิต

ถ้าเป็นสัญญาของเขานี้เขาคิดว่าเป็นปัญญา แต่พอมันจะเกิดขึ้นเพราะจิตมันสงบแล้วมันจะเห็นข้อมูลเป็นของมัน ตามข้อเท็จจริงเขากับบอกว่าผิด ผิดเพราะอะไร? เพราะเขาไปยึดกรอบที่เขาศึกษามา

นี่ถ้าคนไม่เป็น คนที่เป็นมิจฉาทิฎฐิ มันจะเห็นผิดอย่างนี้ แต่ถ้าเป็นความจริงนะ เรากำหนดพุทโธ กำหนดนามรูป กำหนดอะไรก็ได้แล้วแต่ เพราะนามรูปมาหาเราเยอะมากที่เห็นนิมิตนี้ พอเห็นนิมิตปั๊บ เขาผิดจากหลักคำสอนของเขา พอเห็นนิมิตเขาว่าเขาผิด พอเห็นนิมิตเขาจะทิ้งเลย พอนิมิตปั๊บเขาจะสลัดออก แล้วเขาจะใช้ปัญญา คือเหมือนกับว่าน้ำมันร้อน พอน้ำมันร้อนปั๊บ เขารีบเอาน้ำเย็นเทใส่น้ำร้อนเลย ให้น้ำร้อนมันเย็น

นี่ไง พอจิตเป็นน้ำร้อนตบะธรรม เรากำหนดพุทโธหรือกำหนดอะไรก็ได้แล้วแต่ คือตบะธรรม คือจิตมันเปลี่ยนแปลงจากปกติ มันจะมีอุณหภูมิของมันคือมันจะร้อนขึ้น เขาเรียกตบะธรรม ตบะคือพลังงานของมัน

ทีนี้พอพลังงานของมันมีขึ้นมา พอพลังงานมันมีใช่ไหม? มันมีความรู้สึกอย่างนั้น มันมีกรรมอย่างนั้น มันก็ต้องเห็นไปตามนั้น พอเห็นไปตามนั้นโดยข้อมูลเขาว่าผิดใจ ใจผิดถูกนี้มันไม่ใช่ พลังงานนี้คือถูก พลังงานคือจิตมันเป็นสมาธิ จิตมันเปลี่ยนแปลงจากอุณหภูมิปกติ เป็นอุณหภูมิที่มันมีอุณหภูมิขึ้นนั่นคือสมาธิ

แต่การเห็นนั้นมันเป็นกรรมเวรของจิต จิตแต่ละดวงมันสร้างกรรมมาอย่างนั้น มันก็ต้องเป็นอย่างนั้น เหมือนเราเปรียบเทียบเหมือนผลไม้เนาะ ถ้าเราเอาเมล็ดทุเรียนมาปลูก ปลูกทุเรียนพอโตขึ้นมาก็ต้องเป็นต้นทุเรียน คนเขาปลูกเงาะเวลาโตขึ้นมาก็ต้องเป็นเงาะ มันเป็นธรรมชาติของมัน

จิตนี้เขาสร้างเวรสร้างกรรมของเขามา มันเป็นเวรเป็นกรรมคือเป็นจิตใจ จิตก็กระนองเวลาจิตสงบปั๊บมันจะเห็นตัวเองขึ้นไปอยู่บนอากาศ มันจะเห็นตัวเองเดินจงกรมบนอากาศ เห็นตัวเองนั่งอยู่บนก้อนเมฆ แต่มันมีน้อย จิตที่เห็นจริงนะ แต่ส่วนใหญ่แล้วที่นิมิตที่เราเห็นเป็นภาพต่างๆ นี่ส่วนใหญ่จะเห็นเยอะ เห็นเยอะเพราะอะไร?

เห็นเยอะเพราะความจริงจิตมันเป็นอย่างนั้นก็มิ แต่ความที่เป็นอุปาทานก็มี ความที่เป็นกิเลสตัณหากรรมมันสร้างภาพก็มี เห็นใหม่ตอนเช้าเราพูดเรื่องนิมิตเราจะอธิบายไว้เยอะเลย เพราะว่าความเห็นนิมิตนี้ะ มันเห็นได้ทั้งนั้นแต่ผิดถูกมันยังมีอีก เห็นผิด

ถ้ามันเห็นนิมิต ที่เราพูดว่าการเห็นนิมิตคือการเห็นนิมิตโดยจิตที่มันเห็น โดยข้อเท็จจริงโดยเวรโดยกรรมของเขา แต่จิตที่เห็นนิมิตโดยอุปาทานโดยจิตสำนึกว่ามันควรจะเป็นอย่างนั้นอันนี้ผิดหรือถูกมันตรวจสอบได้ง่ายๆ

ถ้ากลับมาที่พุทโธทุกๆ อย่างมันจะหายหมด มันจะหายหมดถ้าไม่เป็นความจริงนะ แต่ถ้าเป็นความจริงกลับมาพุทโธแล้วมันก็เห็นของมันอย่างนั้น ถ้าเห็นของมันอยู่อย่างนั้นแล้วเราค่อยถามค่อยแก้ไขมันต้องแก้ไข แก้ไขเพราะคนเรามันเป็นอย่างนั้นใช้ไหม

เหมือนเราเป็นโรคนี เราปฏิเสธโรคที่เราเป็นอยู่ที่นี่ เราจะหายจากโรคนั้นไหม เราจะเป็นโรคอะไรก็แล้วแต่ เราต้องยอมรับความจริงว่าเราเป็นโรคนั้น แล้วเรารักษาตามอาการโรคนั้น ให้โรคนั้นหายไป พอหายแล้วร่างกายเราก็เป็นปกติ พอปกติเราก็ทำงานเห็นใหม่

จิตเหมือนกัน เราถึงบอกว่าถ้าเป็นมิจฉาทิภูฐิ จิตมันเห็นหรือมันรู้อะไรนี้ มันก็บอกว่าผิดผิดตั้งแต่ต้นเลยละ แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นจริงนะ จิตมันเป็นอย่างนี้ พอจิตมันเป็นอย่างนี้บ๊อบนะ จิตมันเป็นอย่างนี้แล้วจะแก้ไขตั้งสติ พุทโธๆ เข้ามา

ถ้ามันเป็นนิมิตที่ไม่ถูกต้อง นิมิตที่มันหลอกมันจะหายไปเอง มันหายไปเองเพราะอะไร เพราะจิตมันกลับมาที่ตัวของมัน พลังงานมันกลับมาที่ตัวของมันเพราะพลังงานมันสลัดทิ้งทุกอย่างทิ้งเข้ามา

ถ้ามันสลัดทิ้งทุกอย่างเข้ามา ทีนี้มันจะอยู่อีกไหมมันเป็นไปไม่ได้ แต่ถ้าพูดถึงมันเป็นจิตของเขา เราสลัดอย่างไรก็แล้วแต่ เราสลัดออกมาแล้ว สลัดออกมาให้พุทโธๆ กลับมาที่เรา ภาพนั้นกลับชัดเจนขึ้น ภาพนั้นเป็นความจริงขึ้นมา ความจริงขึ้นมาที่เราว่างได้ เรามีสติของเรา เราว่างภาพนั้นได้ เราปล่อยวางภาพเราแก้ไขได้

ถ้ามันเป็นความจริงเป็นข้อเท็จจริงที่มันเกิดขึ้นมา มันเกิดขึ้นมาอย่างไรแล้ว เราต้องแก้ตามนั้น พอแก้ตามนั้นเห็นไหมศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าสมาธิมันเกิดขึ้นมาแล้วนี้ ถ้าสมาธิมันเกิดโดยธรรมชาติของมัน เราก็โน้มไปดูกาย เวทนา จิต ธรรม โดยกำลังโดยความเป็นไป โดยความเป็นไป เห็นไหมมันจะเกิดโลกุตรปัญญา

ถ้าเกิดโลกุตรปัญญาเขาจะไม่พูดอย่างที่เขาคิดกันเลย ถ้าพูดอย่างนี้สังเกตได้ใหม่ เวลาเราไปอ่านหนังสือธรรมะกัน หนังสือธรรมะในท้องตลาดนี้พวกเราอ่านกันแล้วจะเข้าใจ อ่านแล้วจะมีความรู้สึกผูกพันมากเลย

แต่เวลาเราอ่านธรรมะของครูบาอาจารย์ที่เป็นพระกรรมฐานเป็นครูบาอาจารย์นี้ เราจะอ่านไม่ค่อยเข้าใจ เราไม่เข้าใจเพราะอะไร เพราะมันเป็นโลกุตรปัญญาไง ปัญญาที่เราไม่คุ้นเคย ปัญญาที่เราไม่เคยได้สัมผัส โลกุตรปัญญานี้มันเป็นปัญญาของพระอรหันต์ มันจะทำให้เราเป็นอรหันต์ขึ้นมา

แต่ปัญญาที่เราใช้กันอยู่นี้มันเป็นวิชาชีพ มันเป็นโลกียปัญญา คนไม่เข้าใจตรงนี้ ไม่เข้าใจว่า คำว่าเข้าใจนี้เราเปรียบเทียบให้เห็นนะถ้าปัญญาอย่างนั้นมันเกิด ความรู้สึก ความเข้าใจ ความที่จิตมันจะส่องแผ้วมันมากกว่าโลกียปัญญานี้หลายร้อยหลายพันเท่า

แต่สังเกตใหม่ เวลาเขาพูดเรื่องปัญญานี้ เขาก็พูดเหมือนแลกเซอร์เหมือนอาจารย์สอนเด็ก เขาพูดแค่นี้ เวลาทำปัญญาของเขาก็เหมือนปัญญาที่ครูสอนเด็ก ไม่ใช่ๆ ปัญญาจริงๆ นะ โลกุตรปัญญาไม่เป็นแบบนี้ ภาวนามยปัญญาไม่เป็นแบบนี้ เราถึงเห็นความต่าง เราเห็นเยอะมาก

ความต่างจากคำสอนที่เขาสอนกัน ที่เขามาเล่าให้เราฟังนี้เราฟังทีเดียวเรารู้หมดนะ แล้วเราพยายามจะชี้ให้เห็นเท่านั้นเอง แต่ถ้าพูดไปแล้วก็เหมือนเราไปทำลายเขา นี่พูดถึงว่าสัมมาปฏิบัติ นะ เขาถามถึงมิจาหรือสัมมาเราก็สังเวชมากนะ อยากจะสอนอยากจะบอกแต่มันก็เหมือนกับผู้ใหญ่สอนเด็ก วุฒิภาวะเขายังไม่มี

แล้วเขายังตื่นมานี่พูดไปนะพูดไปอย่างไรเขาก็ไม่เข้าใจ แล้วพอพูดไปแล้วนะสรุปแล้วคืออะไรรู้ไหม? หลวงพ่อมันก็เหมือนกันเลยไม่เห็นมีอะไรต่างเลย คือเราพูดเกือบตายนะ เหตุทั้งซ้าย

ทั้งขวานะ แต่สรุปขานะ หลวงพ่อเหมือนกันเปี้ยวเลย ไม่มีอะไรต่างเพราะวุฒิภาวะเขายังไม่มีอธิบายอย่างไร เราอธิบายเราจะพูดถึงชาวกับคำเลย แต่สรุปแล้วเหมือนกัน เทาๆ ไม่มีอะไรเลย

คนที่เป็นอย่างอาจารย์สอนคน มันจะเข้าใจตรงนี้ว่าจิตที่ยังไม่ถึง เห็นไหมหลวงตาเวลาท่านสอน

“ถ้าจิตสมาธิยังไม่มี หรือว่าจิตยังไม่เป็น ท่านจะไม่พูดเรื่องวิปัสสนานะ”

ท่านจะรอให้จิตเรามีพื้นฐาน จิตเราสงบก่อนท่านถึงจะให้พิจารณา ครูบาอาจารย์เรานี้จะไม่ให้พิจารณาตั้งแต่ทีแรก บอกต้องทำให้สงบก่อน พอจิตสงบมีหลักมีฐานแล้ว ท่านถึงสอนให้วิปัสสนาให้ถึงใช้ปัญญา

แต่ทางกลับกันทางโลกใช้ปัญญาไปเลย โอ๊ย! ใช้ปัญญาสายตรง สมาธิเสียเวลามาก ไม่มีประโยชน์ นี่มันกลับกัน เป็นกับไม่เป็นมันต่างกันตรงนี้ พูดถึงพื้นฐานนะเอาเข้าปัญหาเลยปัญหานี้หน้าจะยาวพอสมควร

ถาม : ๑. พระอริยเจ้าที่บรรลุนิพพานตั้งแต่โศดา ในศาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ก่อนแล้วมาบรรลุนิพพานในศาสนาใหม่นี้มีหรือไม่

หลวงปู่ : มี แต่ตัวอย่าง เพราะเวลาอย่างเช่น นางวิสาขา และอนาถะนี่ ประสาเรานี้นางวิสาขาเขาได้โศดาบันในศาสนา แต่เขาตั้งเป้าไว้ นี่มันก็เป็นเวรเป็นกรรมอันหนึ่ง เขาตั้งไว้เป็นมหาอุบาสิกาก็คือเขาอยากจะทำบุญถวายพระพุทธรูปเจ้าเป็นอุบาสิกา อนาถะตั้งปรารถนาไว้ว่าเป็นมหาอุบาสก

พระอนันต์เป็นพระโศดาบันเห็นไหมพระพุทธเจ้าหนีพพาน พระอนันต์ร้องไห้ พระโศดาบันนี้ คุณวุฒิของพระโศดาบันจิตสงบแล้ววิปัสสนาไปจนเห็นจิตได้สำนึกมันปล่อย ปล่อยที่ว่าสักแต่ว่า สักแต่ว่า ปล่อยร่างกาย คำว่าปล่อยนี้มันเห็นโทษ อย่างเช่น เวลาพิจารณากายขึ้นมาพิจารณาออกไปแล้ว มันจะแปรสภาพ มันจะคืนสู่ธรรมชาติ มันจะเปื่อยมันจะเน่ามันจะพุง

มันจะเห็นบ่อยครั้งเข้า บ่อยครั้งเข้าจนมันกินสู่สภาพเดิม สดกทั้ง สดกทั้งปีบ กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์ พระโศคาบัน ทีนี้พระโศคาบันนี่นางวิสาขาเป็นพระโศคาบัน นางวิสาขามีครอบครัว นางวิสาขามีลูก ๒๑ คนเลย ทีนี้พระโศคาบัน (หัวเราะ)

เราจะบอกว่า นางวิสาขาเป็นพระโศคาบัน นางวิสาขาละธาตุชั้นแล้ว นางวิสาขาก็ต้องไป เกิดเป็นเทวดา เป็นเทวดาพระอริยบุคคล เป็นเทวดาปุถุชน เทวดา อินทร์ พรหม มันมีทั้งปุถุชนกับ เทวดาอริยภูมินะ เพราะว่ามันไปเป็นเทวดา พอพ้นจากหมคอายุขัยลงมาก็มาเกิดเป็นมนุษย์หรือ ภาวนาจากนั้นไป พอเกิดเป็นมนุษย์ขึ้นมาก็มาปฏิบัติ

ในความรู้สึกเรานะ ครูบาอาจารย์ที่ท่านมีมรรคมีผลนี้ เวลามาปฏิบัติในศาสนาพุทธ ใน ศาสนาของครูบาอาจารย์นี่ถึงเป็นขิปปาภิญญาไง ที่ปฏิบัติเร็วรู้เร็ว นั่งปฏิบัติปั๊บรู้เลย พวกนี้มีผล มาจากตรงนั้น แล้วอย่างที่ว่านี้ พาหิยะนี้ ที่ฟังทีเดียวเห็นไหม แต่นั่นไม่ได้อะไรเลยนะ

ตอนที่ไปปฏิบัติกันนี้ พระขึ้นไป ๕ องค์ องค์หนึ่งบอกว่า ขึ้นไปด้วยกัน สัญญากันนะ ขึ้น ไปบนภูเขา ๕ องค์ แล้วสัญญากันว่า ให้เป็นพระอรหันต์แล้วค่อยเหาะลงมา ทำบันไดลง ทำพะอง ขึ้นไปแล้วถีบทิ้งเลย องค์แรกสำเร็จพระอรหันต์เหาะลงมา องค์ที่ ๒ สำเร็จพระอรหันต์เหาะลงมา องค์ที่ ๓ ได้พระอนาคาตายบนนั้น อีก ๒ องค์ตายคานั้นไม่ได้อะไร ในตำราว่าไม่ได้อะไรเลย?

แต่พอมาเป็นพาหิยะนี้ มาฟังเทศน์พระพุทธเจ้าคนเดียวเท่านั้นเป็นผู้ที่ตรัสรู้เร็วที่สุด พับ! รู้เลยเป็นพระอรหันต์ทันทีเลย นี่ส่วนใหญ่สิ่งนี้มี ตัวอย่างนี้ตอนนี้ยังนึกไม่ทัน ให้เอาตัวอย่าง ด้วย มีพระเพื่อนกันนี้เขาก็บอก เพื่อนเรานี้เขาไปพูดข้างนอกใจ เขาพูดถึงตัวเรานี้ว่า เราได้อริยภูมิ แต่ชาติก่อนโน้นแล้ว ก็ถามว่ามึงรู้ได้ไง เขาบอกเขาฟังเราพูดนี้แหละ เขาจับเอา จับเอาทำอะไร

เพราะว่าประสาเรานี้ ถ้าพูดถึงว่า ถ้าเราพิจารณาด้วยเซ็นส์ของเราเองนะ ถ้าเป็นที่ได้มาแล้ว นี่ ประสาเรานี้ รถเรา เราเข้าเกียร์ ๔ อยู่แล้วนี่ เวลาออกเกียร์ ๔ เหมือนเกียร์ ๔ อยู่เลย ถ้ารถเรายัง เกียร์ว่างอยู่เนี่ย เราไม่ได้เข้าเกียร์ ๔ เราต้องออกเกียร์ ๑ ไซ้ไหม?

ทีนี้เวลาปฏิบัติมันมี เกียร์ ๑ เกียร์ ๒ เกียร์ ๓ เกียร์ ๔ ใจ คือว่ามีขั้นที่ ๑ ขั้นที่ ๒ ขั้นที่ ๓ ขั้นที่ ๔ ฉะนั้นขั้นที่ ๑ หมายถึงว่าไม่มีมาหรรอก ถ้ามีมากุจะเข้าได้อย่างไร? ไม่มี สำหรับเราไม่มี แต่มีเมื่อก่อนสมัยที่เรายังเป็นวัยรุ่นอยู่ที่ยังพรรษาน้อยๆ อยู่ตอนที่เราเที่ยวรดงค์ไปนี่ พระเขาเอา

อันนี้มาพูด แล้วมันมาเข้าหูเรา เราก็ถามพระเอ็งฟังมาจากใคร ฟังมาจากพระอีกรองค์หนึ่ง เราก็ถาม พระองค์นี้ พระก็เพื่อนสนิทเราทั้งนั้นล่ะ เราก็ถามพระที่มา เอ็งรู้ได้อย่างไร? พระด้วยกันนะ คุย ด้วยสุภาพบุรุษก็คุยจับความเอาเอง เห็นเอ็งพูดก็จับเอาจับเอา นี่ด้วยเพื่อนสนิทนะเพื่อนสนิทกัน มากเป็นพระด้วยกันนี่แหละ

นี่เราจะพูดว่ากรณีอย่างนี้มีคนสนใจมากกว่าเป็นพระโสคาบัน เป็นพระสัทธา เป็นพระ อนาคตตั้งแต่ชาติที่แล้วนี้ แล้วมาเกิดในชาติปัจจุบันนี้ทำอย่างไร มันจะเป็นอย่างไร ทีนี้ตัวอย่างนี้ เรานั่งเวลาว่างๆ มันจะ บิ่ง! ขึ้นมาตัวอย่าง ตัวอย่างนี้เราพิจารณาของเราแค่นี้เอง เราพิจารณาว่าถ้า พวกนี้ส่วนใหญ่จะเป็นจิปปาภิญญา

เราแปลกใจแต่หลวงปู่บัวนี่ หลวงปู่บัวหนองแขงตอนที่ท่านเป็นปะขาว ท่านเป็นหมอยา ท่านถือศีล ๘ ตลอดนะ แล้วหลวงปู่เพ็ง ลูกชายเอามาบวชเห็นใหม่ ไม่ยอมบวชนะอย่างไรก็ไม่ยอมบวชที่ฐิพอสสมควร พอหลวงปู่เพ็งไปเอาหลวงปู่บัวมาบวชนี้ เอาหลวงปู่มาบวชพอบวชบั้งนี้ก็ มาหาหลวงตาด้วย มาหาครูบาอาจารย์ด้วย

แล้วหลวงตาไปบอกหลวงปู่เจี๊ยะว่า “พระองค์นี้กำลังพิจารณาด้วยความชำนาญมาก” แล้วถึงที่สุดหลวงปู่บัวก็ผ่านไป ใ้ออย่างนี้มันต้องย้อนกลับไปคู่อิตชาติหลวงปู่บัว เราจับแต่ละ องค์มาพิจารณานะ เราจะดูพิจารณาพระองค์นี้ เพราะว่าเป็นวิทยานิพนธ์แต่ละดวงจิต แล้ว วิทยานิพนธ์นี้เราต้องศึกษา ศึกษามาเพื่อตาต่างๆ เพื่อสั่งสอน เพื่อญาติโยม พวกลูกศิษย์ลูกหานี้

เพราะเขามาแต่ละคน จิตไม่เหมือนกัน ศึกษาครูบาอาจารย์เราแต่ละองค์สิ หลวงปู่คำดี หลวงปู่บัว หลวงปู่ฝัน หลวงปู่ชอบ หลวงปู่แหวน หลวงตา หลวงปู่เจี๊ยะนี้ศึกษาสิ อ่านประวัติอ่าน พฤติกรรมของท่าน อ่านจิตนิสัยที่ท่านจริงจังมันคงอย่างไร? แล้วท่านทำอย่างไร? เราศึกษาหมด นะ เราพยายามศึกษา ศึกษาเพราะอะไร?

เพราะนี่คือวิทยานิพนธ์ นี่คือทางวิชาการ วิชาการทางจิต เพราะท่านสำเร็จไปแล้ว ท่านได้ นิพพานไปแล้ว ท่านได้เผาไปแล้วกระดูกของท่านเป็นพระธาตุหมด ต้องศึกษาแต่พวกเราไม่ได้ คิดกันไง เรานี้คิดเรื่องนี้มาก แล้วเราศึกษาของเรา แล้วเราพิจารณาของเราตลอด

กรณีอย่างนี้เหมือนกัน ในวงการพระในฝ่ายปฏิบัตินะ เขาจะค้นคว้าเขาจะศึกษากันเป็น
อย่างไรๆ เพราะทุกคนต้องการทางออก ทุกคนนี้ติดกิเลสตัณหาทะยานอยาก ปิดบังเอาไว้หมดเลย
ทุกคนจะหาช่องรอดให้ได้ ทุกคนหาช่องรอดนี้ต้องทำให้สงบใจ แล้วหาทางออกให้ได้

ถ้าจิตมันรอดช่องรอดจากมารออกไปนะ เราจะพ้นจากทุกข์ อย่างการกระทำของเราเนี่ย ที่
เรามาเนี่ยเพราะอะไร? เพราะเรามีศรัทธามีความเชื่อ เราถึงเอาเราเข้ามาเพื่อประพฤติกปฏิบัติเพื่อ
หาทางออกไง แล้วอย่างที่ว่า เวลาหลวงปู่มันท่านพูดกับหลวงตานี้ “ปลาในลุ่มๆ” ร่างกายเรานี้
เหมือนลุ่ม แล้วมันครอบจิตเราไว้เนี่ย ทำไมหาปลาไม่เจอ ทำไมหาจิตตัวเองไม่เจอ นี่ปลาในลุ่มนะ
ปลาในลุ่มครอบเราไว้เลยเนี่ย จิตอยู่ในนี้แต่หาจิตตัวเองไม่เจอ

นี่คือธรรมนะ เวลาครูบาอาจารย์ท่านเทศน์จับ แล้วเอามาเป็นคติ แล้วเวลาเข้าทางจงกรม
ตรีกัมมัฏฐานอย่างนี้ขึ้นมา แล้วไล่มัน ไล่ความคิดเรานี้ ไล่มันเข้าไป จะหาปลาให้ได้ จะค้นหาใจให้
เจอ จะให้เจอเป็นสมาธิ ใครเจอปลาตัวนั้นคือเจอภพเจอชาติของตัวเอง คือเจอฐานข้อมูล จะซ่อม
คอมพิวเตอร์จะแก้ไขคอมพิวเตอร์ต้องไปแก้ที่โปรแกรมเนี่ย จะแก้ไขจิตต้องกลับไปแก้ที่ตัวจิต
เนี่ย เพราะตัวจิตนั้นคือตัวฐานข้อมูล

ตัวจิตนั้น แล้วเขาบอกว่าไม่ต้องมีสงบ ไม่ต้องมีอะไรเลย มึงจะไปแก้คอมพิวเตอร์ที่
จอภาพ ไม่ต้องเข้าไปที่เครื่อง กูจะคูมึงแก้ กูจะคูมึง นี่คำสอนมันฟ้องไง คอมพิวเตอร์เขาต้องแก้ที่
เครื่องมัน แก้ที่โปรแกรมมัน เขาไม่ได้ไปแก้ที่ ไอ้โฮ เวลาเขาพูด

ใกล้กายกับจิตนี้มันฟังออกกะ คำพูดนี้ใกล้กายกับจิตนะ คำพูดคำเดียวกัน ครูบาอาจารย์ที่
เป็นธรรมท่านพูดออกมาจากใจท่าน คำพูดของเราจำคำพูดเขามาพูด มันห่างไกลเราเป็นร้อยโยชน์
แค่ฟังคำพูดที่คนสอนนี่ ฟังออก ว่ามันพูดมาจากที่ไหน ถ้าเรารู้จริงจากฐานข้อมูล เราพูดจาก
ข้อมูลของเรา แต่ถ้าเราครูพักลักจำ เราพูดจากที่เราเห็นมา

ถาม : อันนี้จะว่าพระโศคาบันในศาสนาพุทธองค์ก่อนแล้วมาบรรลอรหันต์ในศาสนา
มีหรือไม่?

หลวงพ่ : มี ต้องมี มีแน่นอนเพราะว่าวัฏฏะมันวนไปอย่างนั้น มี แต่ตัวอย่างขอเอาไว้ก่อน
ติดตัวอย่างติดไว้ก่อน

ถาม : ๒. พระอริยเจ้าเบื้องต้นจะยังมีความหลงผิดคิดว่าตัวเองบรรลุนิพพานได้หรือไม่ แล้วจะยังสั่งสอนประชาชนผิดได้หรือไม่?

หลวงพ่ : อันนี้เป็น ๒ ปัญหา ๑ คือ พระอริยเจ้าเบื้องต้นที่ยังมีความหลงผิดคิดว่าตัวเองได้บรรลุนิพพานได้หรือไม่ อันนี้เป็นข้อหนึ่งคือ ได้ แล้วจะยังสั่งสอนประชาชนผิดได้หรือไม่ อันนี้ข้อหนึ่ง เพราะการสั่งสอนนี้สั่งสอนโดยที่ไม่ผิดโดยที่รู้จริงโดยขั้นที่รู้ไม่ผิด แต่ขั้นที่สูงกว่าตัวเองยังหลงเป็นข้อแรก

ข้อแรกนี้หลงนะ พระอริยบุคคลขั้นต่ำหลงว่าตัวเองนิพพานได้หรือไม่? ได้ๆ ได้สิ ถ้าไม่ได้หลวงตาทำไปแก้หลวงปู่คำดีทำไม ถ้าไม่ได้หลวงตาไปแก้หลวงปู่บัว ถ้าไม่ได้ทำไมหลวงตาไปแก้หลวงปู่ฝัน เพราะคำว่าแก้คือพวกนั้นหลงใช้ไหม พระอริยบุคคลที่ขั้นต่ำ แล้วหลงตัวเองว่าบรรลุนิพพานทั้งนั้นเลย หลงๆ แต่ไม่หลงในสิ่งที่ตัวเองรู้ แต่ที่ตัวเองไม่รู้นี่หลงแน่นอน หลง

ถ้าไม่หลงพระอนาคามีคิดในพระอนาคามีไหม? หลวงตาไปแก้ใครบ้าง? ไปแก้หลวงปู่คำดี ไปแก้หลวงปู่บัว ไปแก้หลวงปู่ฝัน แล้วหลวงปู่ตันไปหาประจำ นี่ไงคอยแก้ให้ไง คอยแก้เพราะอะไร? เพราะมีผู้ที่พระอรหันต์ที่เข้าใจได้มันเลยถึงได้

แต่ถ้าเรามีทิฐิว่าเราเป็นพระอรหันต์ มึงก็หลงอยู่นั่นละ หลงอยู่ในความคิดอยู่นั่น หลงหลงว่าตัวเองนิพพาน หลง เพราะกิเลสมันละเอียดนะ กิเลสของโสดาบันนี่มันหยาบๆ มันหยาบๆ หมายถึงว่ามันเป็นข้อมูลดิบ คือจิตดิบๆ เห็นไหม เพราะเราเป็นปุถุชน แล้วเราทำความสงบ แล้วเราพยายามต่อสู้มัน เพื่อเป็นพระโสดาบัน นี่ดิบๆ เลยนะ

พอเป็นพระโสดาบันแล้ว ทีนี้พระสัทธาที่เราที่ยังอาจจะต่อสู้ได้ มันจะหลงน้อยน้อยนะ พระสัทธานี้เพราะมันต่อสู้แล้ว มันเห็นภาพชัดเจน พอมันผ่านแล้วมันว่างหมด มันว่างหมดนี้ที่ว่า หลวงปู่มันมาให้หลวงตาออกไปพิจารณา นี่ก็คิดแล้วนะนี่ก็หลง นี่ก็คิด พระอริยบุคคลขั้นต่ำที่หลงว่าเป็นนิพพานนะ เยอะแยะเลย

แล้วหลงไม่ใช่หลงธรรมดาด้วยนะ เวลาหลงนี้มันจะเข้าข้างตัวเอง ถ้าฟังหลวงปู่มันเทศน์ หรือฟังครูบาอาจารย์เทศน์มันจะเทียบกันเลย เหมือนๆ เหมือนๆ เหมือนๆ เหมือนๆ มันจะเอาเหตุผลนี้ว่า

เหมือนกันหมด มันจะบังหมดเลย มันจะหาเหตุผลมารองรับความเห็นเรา มันจะหาเหตุผลมารองรับว่า อันนี้ก็ใช่ อันนี้ก็ถูก อันนี้ก็ดี

แต่ถ้าคนที่เหนือกว่าเขามีเหตุผลหักล้าง มีเหตุผลหักล้างที่เราเห็นว่าผิด ครูบาอาจารย์ที่จริงเห็นไหม มีหลวงตาไปแก้อยู่คนหนึ่งในเมืองจันทน์ นิพพานอะไรนิพพานตอนที่เห็นหมู่บ้านเขาว่าเขานั่งสมาธิเขาเห็นตรงนั้นไปเขาว่าเขานิพพาน หลวงตาท่านบอกว่า ให้อำหนดใหม่ละ ให้อำหนดอย่างนี้ๆ พอทำอย่างนี้ปั๊บ ตัวเองเห็นผิดใจก็มาหาหลวงตาอีก ไม่ใช่แล้วไอ้ นิพพานที่เห็นนั้นผิดของหลวงตาถูกกว่าเห็นใหม่

เวลาจะแก้นี้มันจะต้องมีเหตุผลที่ดีกว่า แล้วมีเราต้องอย่าให้เกิดทิวี่ ถ้าเขาบอกว่าเขาติดแล้วเราบอกว่าอันนั้นผิด เขาก็บอกว่าผิดได้อย่างไร? ของเรามันทำมากับมือมันต้องถูกสิ มันก็เลยเกิดทิวี่ยึดของตัวเองหนักขึ้นเป็น ๒ เท่า

ฉะนั้นเราจะแก้นี้ เราต้องคอยพูดให้เข้าใจ พูดว่าสิ่งที่เราทำมาแล้วนี่ก็สาธุ เพราะทำมาลงทุนลงแรงมาเก่งมากสุดยอดมาก อันนี้เอาวางไว้ก่อนแล้วลองทำอย่างนี้ดูบ้าง ลองเสนอเหตุผลอีกเหตุผลหนึ่งเข้าไป ให้เขาได้พิสูจน์

ถ้าเขาพิสูจน์แล้วนี่ติดอย่างนี้ก็มี แต่หลวงปู่คำดีท่านดีมาก ท่านไม่ได้ติดเรื่องอย่างนี้ ท่านรู้ว่าท่านยังไม่ถึงแต่ท่านไปไม่ได้ คนติดนี้มันมีหลายแง่มุมนะ บางคนนี่นะว่าตัวเองไปไม่ได้แต่ยังมีทางไปอยู่ก็พยายามจะไปให้ได้

แต่ของหลวงปู่บัวเห็นใหม่ ที่หลวงตาท่านมาแล้วให้ฟัง “อ้าว ให้เล่ามาสิ”

“อ้าว โสดาบันผ่าน สกิทาผ่าน อนาคตผ่านต่อไปสิ”

“ก็นี่กว่าจบแล้วไง”

ก็นี่นิพพานไปเห็นใหม่ ไม่เข้าใจว่ายังไปได้อีกแต่ไปไม่ได้มันอันหนึ่ง แต่ตัวเองคิดว่าอันนี้เป็นนิพพานไม่ไปอีกแล้ว ไม่ชวนขวยไม่ทำอะไรเลยนอนจมอยู่นั่น พอนอนจมอยู่นั่นต้องแก้อีกอย่างหนึ่ง

หลวงปู่ฝั้น นิพพานสว่างไสว “พุทฺธโรสว่างไสว พุทฺธโรส่องใส” หลวงตาบอกร้องใส คือ อวิชาใจ ในธรรมะชุดเตรียมพร้อม ฟ่องใสคืออวิชา ความสว่างไสวเป็นอุปกิเลสทั้งหมด ไอ้ นิพพานเห็นใหม่ “พุทฺธโรส่องใส พุทฺธโรสว่างไสว” นี้ก็ติดอันหนึ่ง

การคิดนี้ไม่ใช่ว่าไม่เหมือนสวะลอยไปในน้ำ ลอยแล้วก็ไปติด ไม่ใช่ การคิดนี้มันติดด้วย ทิฐิมานะของตัว ติดโดยความเห็นผิดของตัว ติดโดยความเข้าใจผิด ติดโดยกิเลสมารเข้ามาหลอก โธ่ ไม่ใช่ไปบนถนนแล้วมีคนเอาก้อนไม้มาฝาก ไม่ติดไม่ใช่หรือก มันเห็นชัดๆ ว่าก้อนไม้มัน ขวางอยู่ มันก็ผ่านได้แต่ติดนี้ โธ่โฮ หลวงปู่มันถึงพูดไว้ว่า

“หมูกณะให้ปฏิบัติมา ผู้เฒ่าจะแก๊วะ ถ้าติดถ้าภาวนามานะ แก๊จิตมันแก๊ยากนะ คนไม่รู้แก๊ ไม่ได้นะ ผู้เฒ่าจะแก๊ให้ภาวนามา เวลาผู้เฒ่ายังมีชีวิตอยู่ให้รีบภาวนามา ผู้เฒ่าตายแล้วจะไม่มีใคร แก๊นะ”

ไม่ใช่ไปศึกษาตำรามาแล้วถือนไม้เรียวมาเลย คอยจะมาแก๊ ใครมาก็จะฟาดกั้นๆ ไม่มีทาง มันไม่เป็นอย่างนั้นหรือ

มันต้องเหมือนหมอนี่ เป็นโรคอะไร? โรคที่เหมือนกันเป็นต่างกัน เป็นเพราะเหตุผลอื่น เป็นเพราะเชื่อโรคมาจากที่อื่นแก๊อย่างไร? เชื้อโรคนี้ไปติดเชื้อมาจากไหน ไม่ได้ติดเชื้อนี้เป็น ขึ้นมาด้วยตัวเองเป็นอย่างไร?

นี่แก๊จิต เวลาจิตมันติด ติดเพราะเหตุใด? ติดเพราะว่ากิเลสหลอกมึง ติดเพราะมึงสวมรอย ว่ามึงจะเอาผล ติดเพราะเอ็งไม่รู้ เอ็งคิดเรื่องอะไร? ที่บอกว่าติดร้อยเปอร์เซ็นต์ ติดเค็ดขาดติด ทั้งนั้น

ถึงบอกว่าถ้าเราไม่มีครูบาอาจารย์นะ เวลาเราพูดถึงนะ เราจะโดนหลวงตาต้อนอยู่กับท่าน ท่านชั๊ดเราเต็มทีเลยนะ ถ้าพูดถึงทางโลกแล้วน่าจะเสียใจน่าดูเลยนะ แต่สำหรับเรานะ เราภูมิใจ มาก เวลาเราคิดเราจะพูดกับโยม ฟังบ่อยมากเลยว่า เรานี้ภูมิใจตัวเองมากกว่า เราเกิดมามีครูมี อาจารย์

ถ้าไม่มีครูมีอาจารย์ใครจะสอนกู ไม่มีทางโคตรเถียงเลยนี้ ไม่ลงใครหรือออกมาเลย กูเถียงชนะหมด กูเถียงเอาชนะได้นะมึงแต่จิตกูแพ้ หลวงปู่เจี๊ยะจนรำลือถ้าใครไปหานะ โอ้อโฮ อ้อหงบ เรานะ โคตรเถียงเก่ง ไอ้นี้เถียงเก่ง เถียงที่ไรชนะหลวงปู่เจี๊ยะทุกที แต่หัวใจสู้ไม่ได้

แต่ถ้าเถียงนะหลวงปู่เจี๊ยะเถียงสู้ไม่ได้นะ เราเถียงเก่งมาก พระ...นี้ พระ...นี้ ...สึกไปแล้วนี้ ถ้ามพวกนี้เป็นพยาน เพราะพวกนี้มันแอบฟังเวลาเราเถียงกับหลวงปู่เจี๊ยะ ไปถามไอ้...ได้เลย อาจารย์...ๆ เพราะพวกนี้เป็นเณร ตอนนั้นเรายู่กับหลวงปู่เจี๊ยะ

ถ้าเถียงนะเถียงทั้งคืนเลย นี่ไม่ใช่เอาไม้เรียวมาจะแก้ง่ายๆ ถ้าหลวงปู่เจี๊ยะท่านไม่ใช่ของจริง เอาเราไม่อยู่ ท่านทำเราประจำเลยนะ มึงทำอย่างนี้สิๆ ถ้าคนไม่เป็นเรายังพูดบ่อยเห็นไหม เราเคยพูดบ่อยเลยว่า ถ้าพระโมคคัลลานะไม่ใช่จริง พระโมคคัลลานะไม่สามารถถลาพูดกับพระพุทธเจ้าบอกว่า ข้าพเจ้าจะพาพวกนี้เหาะไปบิณฑบาตในทวีปนั้น ข้าพเจ้าจะพลิกงวนดินนั้นขึ้นมา

ถ้าคนจริงกับคนจริงคุยกัน คนจริงเขารู้มึงหลอกเขาไม่ได้ ถ้าคนไม่จริงมึงไปหลอกเขา คนไม่เป็นมึงไปหลอกเขา หลอกได้ทั่วประเทศไทย แต่ถ้าคนจริงมึงถลาเข้าหาของจริงไหม? ถ้ามึงจริงมึงเข้าไปหาหลวงตาสิ ของจริงมันต้องเข้าไปหาของจริงแล้วของจริงจะชี้ถูกชี้ผิดมึง คุยไม่อยู่ทั่วโลกทั่วสงสารไม่เคยเข้าหาครูบาอาจารย์เลยไม่กล้าเข้าหาใครเลย มันเอาความจริงมาจากไหนความจริงของมันเองไง ถ้าความจริงมันต้องเข้าไปหาของจริง

นี่เวลาเราอ่านพระไตรปิฎกนะ เราถึงซึ่งพระโมคคัลลานะกับพระพุทธเจ้าเวลาพระโมคคัลลาพูดนะ โอ้อโฮ แสดงปาฏิหาริย์ข้าพเจ้าแสดงเอง ข้าพเจ้าจะเหาะอย่างนั้นข้าพเจ้าจะทำอย่างนั้น ลองไม่จริงพระพุทธเจ้าเขกหัวแล้วมึงโกหก นี่พระพุทธเจ้าบอก “ไม่ได้เราจะทำเอง หน้าที่ของตถาคตไม่ใช่หน้าที่ของเธอ เธอห้ามทำ เราจะทำเอง” พระพุทธเจ้าบอกไง

ตอนแสดงปาฏิหาริย์เห็นไหม เธอห้ามทำ ไม่ให้ทำ มันเป็นหน้าที่ของพระพุทธเจ้า หน้าที่ของศาสดา ศาสดาจะชนกับลัทธิอื่น นี่ของจริงกับของจริงคุยกัน แหม มันซึ่งมากนะ มันซึ่งที่แบบหนึ่งคนจริงพูด สองอีกคนหนึ่งจริงแล้วรับฟังจริงแล้วยอมรับ แล้วนี่ก็ย้อนกลับมาหลวงตาเรากับหลวงปู่ขาว หลวงตากับหลวงปู่แหวน หลวงตากับครูบาอาจารย์เรา นี่ เอ็งซึ่งใหม่

เราถึงบอกว่า เวลาเราคิดถึง เรานี้ โห โคนมาสูดๆ แต่เวลามันปฏิบัติมาแล้วนี่ภูมิใจ ภูมิใจ มากๆ เพราะถ้าไม่เจอครูบาอาจารย์นี่นะ เราไม่รู้อยู่ที่ไหน ไม่รู้ว่าอยู่ที่ไหน ยังจะหัวทกกันชีวิตอยู่ คำว่าหัวทกกันชีวิตที่ไหน หัวทกกันชีวิตเพราะอะไร? เพราะเราจะมีกิเลส เราจะมีทิฐิมานะของเรา เราจะมีความเห็นของเรา เราจะทำตัวของเราเหลวไหลไปแต่ความเห็นของเราที่มันจะพาเราทำ

ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์นี้ เราก็ยังมีทิฐิของเรานี้แหละ ว่ากูเก่งกูแน่แล้ว กูจะลงเอาหัวฟาดดิน กูนี้กูก็นี่ว่ากูเก่งนะ มึงจะตายท่าเปล่าๆ ยังไม่รู้ตัวนะ แต่เพราะเรามีครูบาอาจารย์ไง คิดดูสิ ประสาเรานี้ แล้วโยมกับเรา เราก็เป็นลูกศิษย์หลงตาด้วยกัน เราก็ลูกศิษย์อาจารย์เดียวกันนี้ แล้ว เราภูมิใจไหม? แล้วเราจะทำไหม?

นี่เราเป็นลูกศิษย์อาจารย์ โยมก็เป็นลูกศิษย์อาจารย์ด้วยกัน เพราะอาจารย์เป็นสมบัติ สาธารณะใครก็เป็นลูกศิษย์ท่านได้ แล้วเราเกิดมาเจอนี้เห็น ไหมเทวดาอวยพรกัน ขอให้เราเกิดเป็น มนุษย์เกิดแล้วพบพุทธศาสนา แล้วปัจจุบันนี้เราก็เกิดเป็นมนุษย์แล้ว แล้วก็พบพุทธศาสนา แล้ว เราก็เจอครูบาอาจารย์นี้

อ้าว ถ้าเรามีเหตุผลที่เหนือกว่า มีเหตุผลที่ลบล้างได้ เราถึงจะเป็นคนเก่ง นี่เหตุผลเราฟังไม่ ขึ้นสักคน อันนี้พูดถึงว่าติดไหม? ติด ติดเด็ดขาด ติดอยู่อย่างนั้น เพราะกิเลสมันมีอย่างหยาบๆ มัน ก็หลอกหยาบๆ กิเลสละเอียด มันก็หลอกละเอียด

ดูสิดูหลงตาเวลาท่านขึ้นไปถึงข้างบนแล้ว พระอนาคานะ แล้วเวลาเดินจนจิตสว่างหมด เห็นไหม ก็เจอจุดและต่อม ขนาดธรรมะบอกแล้ว ท่านยังงเห็นไหม ยังเสียเวลา ขนาดธรรมะมา เตือนขนาดนั้นนะจึ๊งไปกลางหัวใจเลย แล้วเป็นอย่างนั้นจริงๆ เวลาเจอของจริงทำอะไรไม่ถูกมัน ซ็อก มันซ็อกไปเลยนะจะทันแก่ไหนก็ซ็อกเพราะจิตมันเร็ว ซ็อกไปเลยนะ พอซ็อกเสร็จแล้วต้อง มากำราบมันอีก ตอนกำราบนี้หาไม่เจอ

ท่านบอกถ้าหลงปุ้มมันอยู่นะ เสร็จเลย หลวงปุ้มมันไม่อยู่ต้องหาเอง เราจะบอกว่าขณะที่ เป็นพระอนาคา คำว่าพระอนาคานี้ มหาสติมหาปัญญาแล้ว แล้วกิเลสที่มันละเอียดกว่า มันยัง หลอกพระอนาคาได้เลย แล้วเราเป็นใคร เราปุณฺเฑนไช้ไหม? กิเลสไม่หลอกหรือร้อยเปอร์เซ็นต์ พระอนาคากิเลสมันยังหลอกได้เลย

แล้วไอ้พวกง่อยเปลี้ยเสีเยา กิเลสไม่หลอกไม่มีทาง หลงอยู่แล้ว หลง ถึงเวลาพูดปฏิบัติผิด ไหม? ผิดเลย แต่ผิดเพื่อจะถูกใจ ไม่ผิดเลยจะเริ่มตันที่ไหนกัน คนไม่เคยหัดฝึกหัดเลย มันจะทำอะไรเป็น คนจะเป็นขึ้นมามันก็ต้องฝึกหัดขึ้นมาทุกคน คนเริ่มต้นฝึกหัดมันจะถูกต้องดีงามไปที่ไหน ฝึกหัดจนคล่องชำนาญแล้วนั้นแหละถึงจะไม่ผิด

เริ่มต้นปฏิบัติก็กลัวผิดๆ กลัวผิดก็ต้องผิด เพราะเริ่มต้นฝึกหัด เริ่มต้นกระทำให้ต้องผิดไปก่อน แต่ผิดเรารู้ว่าผิด ผิดเราก็ประคองไปว่าผิด ผิดเพื่อจะแก้ตัวเรา เราไม่ใช่ผิดเพื่อจะผิด เราผิดเพื่อจะถูกต้องผิดไปก่อน เพราะมันต้องผิดแน่ๆ ผิดเพราะอะไร? เพราะกิเลสมันดิบๆ เพราะอวิชชามันครอบงำอยู่มันไม่เปิดให้มันทำหรรอก ต้องสู้ไป ใครมาบอกไม่ให้ผิด ไม่ให้ผิด

พระพุทธเจ้าก็สอนไม่ได้ พระพุทธเจ้าต้องสอนอย่างนี้ ก็ต้องสอนจากปฏิบัตินี้ พระพุทธเจ้าบอกว่าให้มันถูกเลย มาถึงมา กุศลตร้าให้มันถูก ไม่มีๆ ผิดก็ต้องสู้นะ ต้องสู้ ใครมาที่นี้ ไอ้ที่เราพูดนี้เราก็อ้างใจนะ เวลาพูดนี้มีจนา-สัมมาผิตถูกอย่างนี้ ทุกคนก็คิดว่าเรานี้จะสู้ถูกชี้ผิดได้จริงๆ นะเราชี้ได้ แต่ผู้รับมันไม่เข้าใจเอง

ไอ้ผู้ที่รับมันไม่รู้กูชี้บอกแล้วมันยังไม่รู้ แล้วมันอยากให้อูชี้ให้มันเข้าใจจริงๆ ที่เราพูดอยู่ นี้ ก็ถูกผิดๆ นี้แหละ แต่ผู้ฟังมันไม่รู้ พูดอย่างไรก็ไม่รู้ จิตมันบอกต้องให้มันฝึกเอง ทำเองจนจิตมันใส จิตมันเข้าใจเองแล้วมันจะรู้ จิตมันต้องรู้เองเห็นเองจะบังคับให้รู้โดยที่ไม่ให้ผิดเลยเป็นไปได้

จิตดวงนั้นมันต้องฝึกของมัน มันต้องรู้ถูกรู้ผิดของมัน แล้วมันจะดีของมันขึ้นมา มันเป็นอย่างนี้โดยธรรมชาติ มันเป็นอย่างนี้โดยข้อเท็จจริง นี้ไปหาครูบาอาจารย์กัน ไปบวชใหม่ๆ ทุกคนบวชใหม่กิเลสทั้งนั้นละ แล้วปฏิบัติก็ผิดหมด

แต่ถ้าปฏิบัติถึงจริงนะ เดียวจะเป็นโสดาบัน เดียวจะเป็นสกิทา เดียวจะเป็นอนาคา เดียวจะสิ้นกิเลสถ้าทำได้ มันต้องผิดมาก่อน มันก็ต้องสกปรกมาก่อนถึงจะสะอาดใช่ไหม? เริ่มต้นก็บอกไม่ให้ผิดเลยสัมมาทิฎฐิถูกต้องหมดเลย เอ็งเคยเห็นของสะอาดมาก่อนสกปรกไหม? ไม่มี มีแต่สกปรกแล้วไปหาสะอาด

เริ่มต้นกิเลสมันก็มีอยู่แล้ว เราบอกสะอาดเลยไม่ให้คิดเลยให้ถูกหมดเลย นี่มันกลับกันไง อย่างที่พูดเมื่อกี้ที่ เริ่มต้นสักแต่ว่า สักแต่ว่านี้เป็นคำพูดของพระอรหันต์ แต่พวกเรานี้กิเลสเต็ม หัวจะบอกสักแต่ว่าไม่ได้ต้องจริงต้องจริง ให้มันรู้จริงเห็นจริงจนมันปล่อย แล้วจึงเป็นสักแต่ว่า

ถ้ามันรู้จริงเห็นจริงนี้ มันเป็นสักแต่ว่าโดยธรรมชาติเลย แต่ถ้าเรายังไม่เป็นสักแต่ว่ามึง บอกว่าสักแต่ว่านะ มึงหลอกตัวเอง แล้วมึงทำให้ตัวเองหลงผิดด้วย ต้องจริง จริงกับมันนะ แล้วจะ ยังสอนประชาชนให้ผิดได้หรือไม่? สิ่งทีรู้อแล้วนี้ไม่ผิด อย่างพระอนันตนี่เป็นพระโศดาบันนะ พระอนันตนี่สอนถูก แล้วพระอนันตสอนแล้วไม่กล้าสอนสิ่งที่เหนือกว่านั้น พระอนันตนี่ใคร เกินพระโศดาบันนี้พระอนันตจะพาไปหาพระกัสสปะ พระอนันตจะให้เอาครูบาอาจารย์มา เทศน์

ถ้าเป็นพระโศดาบันแล้วนะ ขอให้เป็นพระโศดาบันเถิด เพราะเป็นพระโศดาบันแล้วนี้ นี่ ถ้าเป็นอริยบุคคลสอนผิดได้ไหม? ไม่ได้เลย พระโศดาบันนะทำไมถึงสอนผิดไม่ได้เพราะความ ภูมิรู้ของพระโศดาบันนี้มันเปลี่ยนจากปุถุชนไปเป็นโศดาบันนี้ มันรู้ถูกรู้ผิดใจ มันเปลี่ยนจาก ปุถุชน จากโศดาปัตติมรรคโศดาปัตติผล ตอนนีที่มันเปลี่ยนแปลงไปนี้มันทำมา

ของที่ทำมาอย่างเช่น หมอที่เป็นหมอแล้ว เขาจะสอนคนให้ไปทำลายตัวเองให้ไปติดเชื้อ ได้ไหม ไม่ได้ เพราะหมอเขารู้อยู่แล้วว่าเชื้อโรคเป็นอย่างไรแล้วมันพ้นจากเชื้อโรคมามันเป็น อย่างไร?

นี่ก็เหมือนกันสอนสิ่งที่รู้ไม่ผิด พระโศดาบันส่วนใหญ่แล้วจะสอนไม่ผิดแล้ว แต่สอนไม่ ผิดเป็นขั้นของพระโศดาบัน พระโศดาบันยังไม่รู้จักพระสภิกทาพระอนาคา พระโศดาบันยังหลง อยู่ข้างบนนี้ พระโศดาบันนี้จะสอนไปข้างบนไม่ได้ พระโศดาบันที่ตัวเองหลงผิดอยู่ ตัวเองหลง ผิดอยู่ ตัวเองก็ไม่รู้จะสอนเขาได้อย่างไร? ก็สอนสิ่งที่รู้นี้

นี่ถ้าพระโศดาบันหลงว่าตัวเองว่าเป็นพระอรหันต์นะ ก็นึกว่าพระโศดาบันเป็นพระ อรหันต์ก็สอนว่าเป็นนิพพานๆ ก็สอนว่าเป็นนิพพาน คือเข้าใจผิดว่าโศดาบันเป็นนิพพานไง ก็ สอนได้แค่นั้น แต่สอนผิดจากความจริงใหม่ “ไม่” ความจริงที่รู้อแล้วนี้ไม่มีผิดเลยผิดไม่ได้ จะไม่

สอนประชาชนผิด ไอ้ที่สอนประชาชนผิดนี่คือปุถุชน ไอ้ที่สอนผิดๆ คือในหัวใจไม่มีเลย ถ้ามีมันไม่สอนผิด ไอ้ที่เราผิดๆ นี่เราบอกว่าผู้นั้นคือ สิบแปดมงกุฎด้วย ไม่ใช่ปุถุชนธรรมดา

แต่ถ้าเป็นพระ โสดาบันแล้วนะไม่มีผิด แต่ถ้าบอกผิดนั้นคือ สิบแปดมงกุฎ ใครว่าจะเป็นการบูชาอาจารย์สูงส่งขนาดไหนเราบอกเลยว่า สิบแปดมงกุฎ

ถาม : การสวดมนต์นานๆ จะทำให้จิตสงบเป็นสมาธิได้หรือไม่? แสดงว่ามีตัวอย่างอย่างอื่นหรือเปล่า?

หลวงพ่ : มี อันนี้จำแม่นเลย เพราะอันนี้มันกินใจเรามาตลอด การสวดมนต์นานๆ นี่มันอยู่ที่นิสัย แล้วถ้าสวดมนต์นานๆ เป็นสมาธิได้ทำไมเราไม่พาพระสวดมนต์ เราพาสวดมนต์เฉพาะวันพระวันปกติให้พระสวดมนต์เป็นส่วนตัว เพราะการภาวนานี้มันมีครูบาอาจารย์ที่เป็นผู้นำอย่างเช่น สายหลวงปู่ฝั้น ท่านจะภาวนาท่านจะสวดมนต์แล้วนั่งสมาธิหลายๆ ชั่วโมง แต่เราอยู่กับหลวงตา หลวงตาท่านไม่เคยพาสวดมนต์เลย ท่านบอกว่าท่านนั่งตลอดรุ่งหรือบางองค์นี้ท่านนั่งทีหนึ่ง ๔ ชั่วโมง ๕ ชั่วโมง บางองค์จะนั่งได้เล็กน้อย

ถ้าเอามาภาวนาร่วมกันนี้ ไอ้ได้ประโยชน์คือได้ประโยชน์จากพระที่ภาวนาได้น้อย เพราะว่าเวลาเข้ามาภาวนาด้วยกันหมู่พระมันจะบีบบังคับ ให้ตัวเองไปไหนไม่ได้ก็ต้องทน แต่พระที่ภาวนาทั้งคืนนี้ เขาต้องระวังเวลาเพราะไม่ให้จิตหลง เพราะถ้าจิตหลงแล้วนี่เดี๋ยวจิตเลิกละเลย ไม่ทันเขา

ถ้าพระเจ้าจะอ่อนน้อมถ่อมตนนะ คนภาวนาเป็นนี้ พยายามจะอ่อนน้อมถ่อมตน พยายามจะรักษา พยายามปิดคุณวิภาวะของตัวเองไว้ เพราะยิ่งปิดไว้แล้วนี้ มันจะรักษาง่าย ถ้าเราไปเปิดอะไรขึ้นมามันจะเสื่อมเร็ว มันจะเสื่อมง่ายรักษายาก ฉะนั้นเขาจะปิดของเขาไว้ เขาจะมีความละเอียด

นี่ครูบาอาจารย์ ท่านรู้อย่างนี้ปั๊บ ท่านถึงบอกว่าส่วนใหญ่จะให้ทำส่วนตัว ที่นี้การสวดมนต์นานๆ นี่จะดีไหม “ดี” ที่นี้มันอยู่ที่คน เพราะการสวดมนต์นี้ พุทโธก็เหมือนกับสวดมนต์นะ

พุทโธๆๆ นี่ก็เหมือนสวดมนต์นะ พุทโธนี่ นี่คำว่าพุทโธๆๆ นี่ มันเป็นคำบริกรรมมาตัดใจ ที่นี้พอสวดมนต์นี้เห็นไหม อเสวนา จ พาลานํ ปณฺทิตานญฺจ เสวนา นี่มงคล ๓๘ ประการก็สวดมนต์ไปด้วย มันก็เหมือนพุทโธแต่มันต่อเนื่องไปเรื่อยๆ จิตมันสงบได้ไหม? “ได้”

ตัวอย่างอาจารย์สิงห์ทอง อาจารย์สิงห์ทองที่แรกท่านกะบวชพรรษาเดียว ขนาดบวชพรรษาเดียวนะ ประวัติของท่านในหมู่คณะครูบาอาจารย์คุณมาเยอะมากกว่า อาจารย์สิงห์ทองบวชพรรษาแรก ท่านก็บอกว่าจะบวชพรรษาเดียว แล้วญาติพี่น้องบอกว่าเป็นไปไม่ได้

“ถ้าอาจารย์สิงห์ทองบวชได้นะจะให้จีบนที่นอนในบ้าน” อาจารย์สิงห์ทองก็ทำนั้นบวชพรรษาเดียว พอบวชพรรษาเดียวนี้ ไปสวดมนต์ สวดมนต์ที่ไรจิตสงบทุกทีเลย สวดมนต์จิตมันลงได้ง่ายๆ เลย เหมือนสมาธินะไม่ต้องทำมันเป็นสมาธิเอง โอ้โฮ ถ้าอย่างนี้ก็ดีสิ

ท่านเล่าให้ฟังนะ ถ้าอย่างนี้ก็ดีสิ นี่ก็ “ตั้งสัจจะ” คนจริง ตั้งสัจจะว่าจะบวชตลอดชีวิต พอตั้งสัจจะว่าจะบวชตลอดชีวิต สวดมนต์ทำไรจิตก็ไม่ลง ไม่ลงอีกเลย ที่แรกสวดมนต์นะ นี่ท่านเล่าเองนะ สวดมนต์นี้จิตมันลงเลย สมาธิทำไมมันง่ายอย่างนี้แล้วมันมีความสุขมาก ถ้ามีความสุขมากอย่างนี้นะ เราอยู่ได้ทั้งตลอดชีวิตเลย

ทั้งๆ ที่แรกจะบวชไม่ยอมบวชนะ บวชแล้วญาติพี่น้องท่านเป็นคนแบบคนเอาจริงเป็นลูกผู้ชายคนหนึ่ง ที่นี้ญาติพี่น้องท่านไม่เชื่อว่าจะบวชได้ ญาติพี่น้องถึงบอกว่า “ถ้าบวชได้จะให้มาจีบนที่นอน” แล้วท่านเป็นคนจริงนะ นี่หลวงตาเล่าให้ฟังเอง ท่านก็กลับไปจีบในที่นอนของญาติเหมือนกัน กลับไปที่บ้านนั้นแล้วก็ไปจีบเลยจีบในบ้านนั้นเลย นี่เรื่องจริงของอาจารย์สิงห์ทองนะ นี่ในวงการพระ เข้าไปจีบในที่นั้นเลยจีบทำคำพนันไง พนันว่าอยู่ได้พรรษาหนึ่ง ถ้าอยู่ครบพรรษาจะให้จีบนที่นอน ออกพรรษาแล้วก็ไปจีบที่นอนเลย แล้วก็กลับมาภาวนาต่อ

แล้วพรรษาแรกนะ ท่านบอกว่า “สวดมนต์ก็จิตสงบง่าย สงบง่ายมากๆ เลย” พอสุดท้ายแล้วบอกว่า บวชตลอดชีวิต โอ้โฮ ภาวนายาก พยายามท่านก็เอาจริงเอาจริง จนท่านสำเร็จเป็นพระอรหันต์ไปแล้ว แต่นี่จริตนิสัยก็เป็นอีกอย่างหนึ่ง อาจารย์สิงห์ทองนี่แหละสวดมนต์ๆ จิตลงเลยแล้วมันๆ ง่ายๆ เลย เมื่อไหร่ก็ได้ เมื่อไหร่ก็ได้ทุกที ก็เลยคิดว่า โอ้โฮ ทำไมง่ายอย่างนี้ ภูบวชตลอดชีวิตเลย สบาย

พอบอกว่า “บวชตลอดชีวิตเลยเท่านั้น เกลี้ยงเลย ไม่ลงอีกเลยกิเลสใจ” อันนี้ถ้าเราแบบว่า โทษนะ ใช้ความเห็นเรา เราว่าบุญของท่าน ท่านต้องสร้างบุญมาเยอะ

เพราะว่าคนนะ คุณลิตุนิสัยเห็นใหม่ ว่าไม่อยากจะบวชแล้วญาติพี่น้องก็ยังว่าบวชไม่ได้เลย แล้วพอบวชปีนี้เหมือนบุญใจ บุญก็ล่อให้ เป็นสมาธิง่ายๆ เพราะมีบุญใจใหม่ ก็ถ้าง่ายก็เอาไว้วัย พอเอาคุณเท่านั้นติดกับแล้ว สึกไม่ได้เพราะตั้งสัจจะใจว่าจะอยู่ตลอดชีวิต พอตลอดชีวิตปีบตอนนี้ เขาปล่อยธรรมชาตินะ โอ๊ยสมาธิลงยากแล้ว สู้กันเต็มที่ แต่เราอยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะเราอยู่กับหลวงตา ทั้ง ๒ องค์ชมอาจารย์สิงห์ทองมาก จะชมตอนเร่งความเพียร พระอยู่ด้วยกันเขาจะเห็นนิสัย

หลวงปู่เจี๊ยะท่านไม่ค่อยชมใครนะ ท่านบอกว่าอาจารย์สิงห์ทองนี่เดินจนทางเดินจงกรม เป็นแหวนเลย หลวงตาก็ชม แสดงว่าท่านเอาจริงเอาจังกับตัวท่านเองมาก ท่านเป็นคนจริงพูดคำไหน คำนั้น ตลอดชีวิตแล้วก็ต้องมุนานะและเอาจริงเอาจัง จนถึงที่สุดท่านเป็นพระอรหันต์ไปแล้วนะ เพราะเราได้พระธาตุมาเอง

เราก็แปลกเขาไปงานของอาจารย์สิงห์ทองมาตอนนั้น เรายังไม่มาเขาก็เอากระดูกของท่าน มาให้เรา พออยู่กับเรานะมันจะเป็นพระธาตุมาครั้งหนึ่ง มันเป็นก้อนกระดูกนี้ ครั้งหนึ่งเป็นแก้ว แล้วมันจะกินเข้ามาเรื่อยๆ จนเป็นแก้วหมดเลย เรายื่นเก็บไว้กับเราเองอยู่ในมือเราเองเลยพระธาตุ อาจารย์สิงห์ทอง เราให้แม่ไปแล้ว เดี๋ยวนี้ยังอยู่หรือเปล่าไม่รู้ เราให้ตั้งแต่พรรษาเรายังน้อยๆ มีอะไรมาไม่เคยเก็บให้คนอื่นหมด นี่ชัดเจนมาก แล้วเรายู้อย่างนี้ กับครูบาอาจารย์

จริงๆ ประสาเราชอบอยู่กับคนจริงคนไม่จริงไม่ชอบ ยิ่งคนพูดไม่อยู่กับหลักกับลอยนี้ไม่เดินเฉียดใกล้เลยนะเรานี่ อย่างว่าแต่อยู่ด้วยเลย เฉียดเข้าไปใกล้ๆ กุยังไม่ไปเลย นิสัยมันเป็นอย่างนี้ นิสัยแปลก ถ้าใครจริงด้วยเคารพบูชามาก ถ้าใครไม่จริงก็ไม่เข้าใกล้ด้วยไม่เข้าไปใกล้เลย

นี่พูดถึงเห็นใหม่การสวดมนต์นานๆ ทำให้จิตสงบเป็นสมาธิได้หรือไม่ ตัวอย่างมีไปแล้ว แล้วมีตัวอย่างใหม่มี จบนะอันนี้จบแล้ว อีกอันหนึ่ง

ถาม : ระยะเวลาเห็นหลวงตาท่านไปวัดป่าสุทธาวาสบ่อยๆ ท่านจะสือหรือสอนอะไรครับ?

หลวงพ่อบอก : สือ สือจริงๆ เราก็อยู่ เราดูทุกวัน เมื่อก่อนก็ถ่ายทอดสวดพระไปทำบุญ แล้ววันนี้ยังไม่ได้ดูตอนเช้าเลย เดี่ยวต้องดูตอน ๓ ทุ่ม เพราะมันต้องทำวัตรแล้ว ทำวัตรแล้วท่านถึงจะมาออกไป เราดูตลอดเพราะว่าไปวัดป่าสุทธาวาสนี่เราจะบอกอย่างนี้ เราดูสังเกตได้ตั้งแต่เมื่อก่อน ร่างกายท่านแข็งแรง ท่านจะสงเคราะห์โลกมาก แล้วท่านจะวัดดูร่างกายของท่าน พอท่านไปที่เพชรบูรณ์ ไปส่งป่าไม้นั้นไม่ได้ ท่านบอกกับป่าไม้เลยว่า “เราจะมาไม่ได้แล้วนะ เพราะร่างกายเราไม่ไหว เราชราภาพเต็มทีแล้ว” แล้วท่านก็ตัดเห็นใหม่

ท่านไม่ชอบให้ใครคนอื่นทำแทนนะ เพราะคนอื่นทำแทนไม่ได้หรือ คนเรานี้หัวใจไม่เหมือนกัน หัวใจของคนๆ หนึ่ง หัวใจของหลวงตาเป็นหัวใจที่สะอาดบริสุทธิ์ ทำเพื่อโลกทำด้วยใจที่สะอาดบริสุทธิ์ ให้เขาเป็นทาน ไม่ให้เขาด้วยหวังผล ไม่ให้เขาด้วยเห็นว่าเขาคำด้อย ไม่ให้เขาด้วยว่าให้เขาด้วยเสียน้ำใจ

แต่ถ้าฝากผู้อื่นไป คนอื่นจิตใจที่มีกิเลสนี้ กิเลสของคนนี้มันชอบอยู่บนหัวคน มันจะเหยียบย่ำคน มันจะเอาความดีความชอบ มันจะเอาทิฐิมานะ ท่านถึงไม่ให้ใครทำเห็นใหม่ รับแขกท่านก็รับเอง ทำอะไรท่านก็ทำเอง ท่านไม่ให้คนทำแทน เพราะคนอื่นทำแทนไม่ได้

ในหัวใจของคนๆ นั้นมันมีทิฐิมานะ มันมีการเอารัดเอาเปรียบกันอยู่ มันจึงแต่จะเหยียบหัวคนอยู่มันไม่เป็นประโยชน์อะไรเลย ท่านตัดเห็นใหม่ ที่นี้ท่านตัดขึ้นมาเรื่อยๆ เราจะเอาตรงนี้มาเป็นตัวอย่างไง แล้วตอนนี้ท่านไปวัดป่าสุทธาวาสบ่อยมาก ไปวันเว้นวันเลยไปเกือบทุกวันเลย

ไปอย่างนั้นเพราะอะไร? เพราะร่างกายของท่านตอนนี้ท่านรักษาของท่านเอง ในเวลาที่พักผ่อนของหลวงตาที่ดีที่สุดคือเวลาที่อยู่นบรต ถ้าอยู่นบรตนี้ ในบรตมันเคลื่อนไปแล้ว ความสะดวกของท่านคือท่านนอนในบรต ท่านพักผ่อน แต่ถ้าท่านลงจากบรตมาแล้วนี้ ถ้าอยู่ที่กุฏินี้ คนนั้นก็เข้าไปหาคนโน้นก็เข้าไปหา แล้วนิสสัยท่านรับผิดชอบด้วย

ฉะนั้นสิ่งที่หลวงตาได้พักผ่อนที่ดีที่สุดคือเวลาที่อยู่นบรต ฉะนั้นอยู่นบรตนี้ ธรรมดาความผูกพันการช่วยเหลือสงเคราะห์นี่มันเป็นการให้ เป็นการที่เราช่วยเหลือเจือจานโลก แต่ที่นี้ว่าความรู้สึกความผูกพันนี้ ท่านจะผูกพันกับหลวงปู่มันมาก ที่นี้ความผูกพันกับหลวงปู่มันนี่เวลา

ท่านจะคิดไปไหน ความโน้มเอียงของความรู้สึกมันอยากจะไปวัดป่าสุทธาวาสไปไหน? วัดป่าสุทธาวาส

ที่นี้วัดป่าสุทธาวาสคือความผูกพันระหว่างพ่อกับลูก บุญคุณอันนั้นมันฝังหัวใจอันนี้ไง ทีนี้จะไปไหนมันไปทางไกลอย่างนี้ มันไปทางที่มันไปสงเคราะห์โลกนี้ ไปสงเคราะห์ คือไปให้คือไปเรื่องส่วนตัวของเรา ไปหาหลวงปู่มันไปวัดป่าสุทธาวาสเป็นเรื่องของตัวเองด้วย ตัวของครูบาอาจารย์ด้วย มันสัมพันธ์กัน ความเห็นเราเป็นอย่างนี้ ท่านถึงจะไปตอนนี้ไปวัดป่าสุทธาวาส

วันนี้ไปผาแดงมา แต่ไปผาแดงมาท่านจะไม่พูดท่านจะอยู่เฉยๆ ก็เก็บไว้ในใจ คือว่าท่านจะไปสิ่งที่ท่านผูกพัน แล้วอย่างที่ว่าท่านมาเขาใหญ่ เขาใหญ่เป็นวัดที่ท่านรับผิดชอบ ท่านจะมาของท่านเพื่อให้มันสำเร็จลุล่วงไป

ความผูกพันนะ เพราะความผูกพัน อย่างเช่น เรามีหมูกณะมาก อย่างที่พูดเมื่อกี้ถ้าคนไหนจริงจังเห็นไหม เราอยากเข้าใจอยู่ที่ความผูกพัน แล้วถ้าคนไหนที่รู้จักกันเพื่อนกัน เหมือนกัน แต่นิสัยใช้ไม่ได้แบบนี้ ไม่ผูกพันเลยไม่อยากไปสนไม่อยากไปยุ่ง แต่ก็รู้จักกัน นี้ความผูกพัน

ความผูกพันนี้ถ้ามองอย่างนี้ เราจะมองแบบพระอานนท์กับพระพุทธเจ้า ความผูกพันความเคารพความบูชา แล้วใจที่เป็นธรรมนี่ใจของพระอรหันต์ ใจที่เป็นธรรมมันเข้ากับอย่างอื่นไม่ได้ แต่ครูบาอาจารย์ที่เหนือกว่ามันเข้าใจเต็มที่แล้ว แล้วนี่ก็อยู่เพื่อโลก อยู่เพื่ออรอวาระสุดท้าย ถ้าวาระสุดท้ายของท่านก็จบ นั่นเป็นความผูกพันของท่าน

ลืมไปแล้วว่าจะพูดหลังไมค์เรื่องอะไร อันนี้พูดถึงหลวงปู่มันไปหาหลวงปู่มันจบแล้ว ปัญหาที่จบแล้ว ปัญหาหมดแล้ว มีอะไรอีกไหม ถ้าไม่มีจบนะ เอวัง